מדינת ישראל

הקרן לשיקום מחצבות

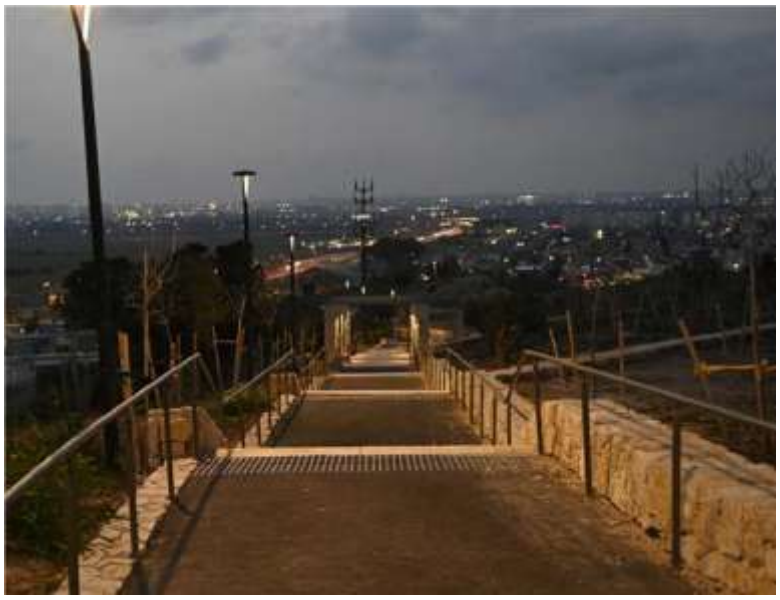
הקרן לשיקום מחצבות

דו"ח פעילות לשנת 2020

מחצבת שחורת. צילום: גל שני

עריכת הדו"ח: יעל בר מאור סטודיו לאדריכלות נוף
צילומים: ארכיון הקרן לשיקום מחצבות
תמונות השער: מחצבת מגדל צדק

תוכן עניינים

מבוא 4
חברי הנהלת הקרן לשיקום מחצבות 5
מפעילות הקרן בשנת 2020 6
שיקום מחצבה נטושה- היכן מתחילים? 7

שיקום מחצבות באיזור הצפון
מפת התמצאות 9
מחצבת חורפייש 10
מחצבת חצור הגלילית 11
מחצבת צפת 12
מחצבת קדרים 13
מחצבת יבנאל 14
מחצבת כרם מהר"ל 15
מחצבת עין חרוד 16
מחצבת נשר 17
פרויקטים לביצוע בשנת 2021 18
מחצבת בית אלפא בזלת 19
מחצבת יחיעם 20
מחצבת מלכיה 21
מחצבת מג'ד אל כרום 22

שיקום מחצבות באיזור המרכז
מפת התמצאות 23
מחצבות מגדל צדק - הטיילת הצפונית 24
מחצבות מגדל צדק - שביל אופניים 25
מחצבות מגדל צדק - בריכות חורף 26
מחצבת פארק ענבה - מודיעין 27
מחצבת הרטוב 28
מחצבת נורדיה בור חזן 29
פרויקטים לביצוע בשנת 2021 30
מחצבת שהם 31
מחצבת כפר הרא"ה 32
מחצבות מגדל צדק - שבילי טיול ומצפורים 33

שיקום מחצבות באיזור הדרום
מפת התמצאות 34
מחצבת יסודות 35
מחצבת נחלה (כתבי קודש) 36
מחצבות גן לאומי צבעי מכתש רמון- שילוט 37
מחצבת צאלים 38
מחצבת ניצנה - קטע באר מילכה 39

פרויקטים לביצוע בשנת 2021 40
מחצבת יד נתן 41
מחצבת תום ותומר 42
מחצבת נחל ניצנה 43
מחצבת נחל רביבים - קטע תאו"ס 44
מחצבת נחל שחורת 45
מחצבת מכתש באר שבע 46

דוחות הכנסות והוצאות 47
הוצאות שיקום מחצבות 48

נספחים ותוספות
נספח 1 - החוק לשיקום מחצבות 50
נספח 2 - תקנות המכרות, תשל"ח 1987 52
נספח 3 - תוספת (תקנה 4) תשלומים לקרן 53
נספח 4 - מדיניות הקרן לעניין החזר הוצאות שיקום 54

מבוא

מר גיא סמט, יו"ר הקרן לשיקום מחצבות

המגמה המובילה את פעילות הקרן בשנים האחרונות צברה תאוצה בשנת 2020 בקצב ובהיקפי השקעה בשיקומי מחצבות ברחבי מדינת ישראל. בשנת 2020 שמה הקרן דגש על ייעול עצמי והרחבת פעילותה המאומצת לקידום, תכנון, פיקוח וביצוע של פרויקטים.

הקרן הוציאה בשנה זו מעל 30 מיליון ש"ח לשיקום מחצבות ברחבי הארץ מהצפון הרחוק ועד הדרום. במהלך השנה הסתיימו מספר פרויקטים כגון שיקום מחצבת תום ותומר, שיקום מחצבות מגדל צדק - סיום ביצוע שביל אופניים.

בשנת 2021 אנו צופים כי יסתיימו הפרויקטים הבאים שכבר התחלנו בביצועם: המשך שיקום מחצבות מגדל צדק-הטיילת הצפונית שיאפשר פתיחת גן לאומי בסמיכות לראש העין, גן לאומי בין הגדולים ביותר במרכז הארץ, שיקום מחצבת מלכיה-כשצ"פ קולט קהל, פרויקט שמבוצע בשיתוף המועצה לשימור אתרים, שיקום מחצבת כפר הרא"ה לשטח קולט קהל במרכז היישוב, שיקום מחצבת שחורת-לקליטת מי שטפונות בכניסה לאילת. בנוסף, לקראת סוף שנת 2021, אמור להתחיל פרויקט שיקום מחצבת יחיעם שיאפשר קליטת מי שיטפונות של נחל הגעתון לתוך המחצבה. במקביל נמשך שיקום מחצבת המכתש בבאר שבע שאמור להסתיים בשנת 2022.

בשנת 2020 הקרן גם קידמה תוכניות רבות בוועדות התכנון השונות כגון שיקום מחצבת יבנאל, שיקום מחצבת חורפיש, שיקום מחצבת צפת, נחלה, צאלים, יסודות ועוד. אני מבקש להודות לעובדי הקרן והיועצים על מסירותם ועבודתם המרשימה. נמשיך לפעול לשיקום השטחים המופרים לאחר פעילות החציבה ופיתוח שטחים פתוחים לשימושם של אזרחי מדינת ישראל.

גיא סמט
יו"ר הקרן לשיקום מחצבות

חברי הקרן לשיקום מחצבות

מר גיא סמט	משרד האנרגיה	יו"ר ההנהלה
מר יוסי וירצבורגר	משרד האנרגיה	יו"ר ההנהלה (עד דצמבר 2020)
מר ישראל סקופ	רשות מקרקעי ישראל	מרכז פעולות ההנהלה
גב' חנה ויטלזון	משרד האוצר - מנהל התכנון	חברה
גב' זהר זכאי	רשות הטבע והגנים	חברה
מר אלון זס"ק	המשרד להגנת הסביבה	חבר
מר זאב ברל	משרד הכלכלה והעבודה	חבר
מר שארבל שחאדה	משרד האנרגיה - המפקח על המכרות	חבר
מר שמואל מנדלביץ'	איגוד יצרני חומרי מחצבה	משקיף
גב' נעה טל	קרן קיימת לישראל	משקיפה

מר מיכאל חרל"פ	מנהל הקרן לשיקום מחצבות
עו"ד מירב קנולר	יועצת משפטית הקרן לשיקום מחצבות
רו"ח ירדנה שהם	חשבת הקרן לשיקום מחצבות
רו"ח משה דוד מזרחי	מבקר פנים

מפעילות הקרן בשנת 2020

נתוני מפתח

מחצבות בשלב פניה לשיקום:

15

מס' מחצבות בשלב תכנון השיקום:

24

מס' מחצבות בשלב ביצוע השיקום:

7

סה"כ דונמים של שיקום בביצוע ותכנון:

כ- 9140 דונם

הוצאות שיקום מחצבות:

30.7 מיליון ש"ח

שיקום מחצבה נטושה - היכן מתחילים?

מדריך לרשויות מקומיות

אודות הקרן לשיקום מחצבות

הקרן הינה הגוף האמון על שיקום המחצבות בישראל. תפקידה של הקרן הוא להחזיר שטחים בהן הסתיימה החציבה לרווחת הציבור, וזאת על ידי שיקומם לטובת שטחי תיירות, פארקים, מרכזי לימוד גיאולוגיים, הסדרת ניקוז ושימושים נוספים לטובת הציבור כולו. מחצבות משוקמות משדרגות את האזור מבחינה סביבתית, ציבורית ונדל"נית ובכך משרתת הקרן אינטרס לאומי וציבורי לשמירה על ערכי הטבע והנוף. בתום השיקום מעבירה הקרן את האחריות הכוללת על האתר המשוקם ותפעולו לידי הרשות המקומית/האזורית הרלוונטית, מכאן חשיבות עצומה לשיתוף פעולה בתהליך מצד הרשויות המקומיות כחלק מרכזי בהצלחתו.

שיקום לדוגמא: מחצבת אפיק ברמת הגולן
מחצבת אפיק אשר משטחה נחצב טוף במשך שנים הפכה לאתר לא חוקי להשלכת פסולת בניין, שוקמה לפארק תיאטרון פתוח לרווחת הציבור, בשיתוף המועצה האזורית גולן.

לפני השיקום

לאחר השיקום

איך אני יודע אם קיימת באזורי מחצבה נטושה?
מחצבה נטושה היא מחצבה שלא מתבצעת בשטחה – או בחלק ממנה - פעילות חציבה. יש בארץ מאות אתרים שכאלה והקרן הכינה סקר המפרט את מיקומם ברחבי הארץ. הסקר מופיע באתר האינטרנט של הקרן. ניתן להיכנס לאתר בכתובת: www.kasham.org.il, ולבדוק האם באזורך מצויות מחצבות נטושות. כמו כן דו"ח המחצבות הנטושות מופיע כשכבה באתר המפות הממשלתי בכתובת www.govmap.gov.il (שם השכבה - מחצבות נטושות).

איתרתי מחצבה עזובה - כיצד אני מברר אם הוכרזה כנטושה? מי מכריז על מחצבה כנטושה?
בהתאם לחוק, המפקח על המכרות במשרד האנרגיה רשאי להכריז על המחצבה כנטושה לאחר שבחן את האתר וקבע שחומר הגלם במקום מוצה.

לאחר שאותרה מחצבה עזובה - מה השלב הבא ולמי פונים כדי לקדם את השיקום?
לאחר שאותרה מחצבה עזובה, וברשות המקומית הוחלט שיש צורך לשקמה, יש לנקוט ב-2 צעדים ראשונים חשובים:
1. יש לערוך פרוגרמה ראשונית ובה יפורטו המטרות שלשמן רוצה הרשות לשקם את שטח המחצבה.
2. יש לאתר את שטח המחצבה על גבי מפה ולהוסיף את כל הפרטים הידועים (גוש וחלקה, תכניות מתאר החלות על השטח וכן פרטים נוספים, באם ידועים).
את החומר הנ"ל יש לשלוח למזכירות הקרן לשיקום מחצבות- דרך מנחם בגין 125, תל אביב, מיקוד 6701201 או באימייל לכתובת: office@kasham.org.il.

שיקום מחצבה נטושה - היכן מתחילים?

מדריך לרשויות מקומיות- המשך

מה ניתן לעשות עם מחצבה נטושה? אילו שימושים ניתן לעשות באתר לאחר השיקום?
על פי החוק והתקנות, הקרן לשיקום מחצבות מממנת תכנון ושיקום של מחצבות נטושות בהתאם ליעוד שיקבע ,והכל בהסכמת בעלי הקרקע)רשות מקרקעי ישראל, או בעלים אחר לפי העניין(. בדרך כלל רשות מקרקעי ישראל מסמיכה את הקרן לתכנן שיקום של שטחים למטרות ציבוריות שאינן למטרות מסחריות.
דוגמאות לתכנון ושיקום מחצבות בהתאם לנאמר לעיל: פארק עירוני, חניון דרכים, שטח ציבורי פתוח, שמורת טבע, גן לאומי, שטחי יער וכדומה.

כמה זמן נמשך תהליך השיקום בדרך כלל?
תהליך השיקום כולל הכנת תכנית מפורטת בהתאם לחוק התכנון והבניה)במידת הצורך(ותכנית ביצוע לשיקום הכוללת כתב כמויות, מפרט טכני ואומדן מחירים. לאחר אישור התוכנית ע"י הנהלת הקרן, הקרן מגישה את התכנית לקבלת היתר בנייה כחוק. לאחר קבלת היתר הבניה, הקרן מפרסמת מכרז פומבי לביצוע עבודות השיקום)אך מגבילה את המכרז במתן זכות סירוב ראשון למפעיל המחצבה האחרון, בהתאם לחוק(. תהליך אישור התכנית יכול להימשך ממספר חודשים עד מספר שנים, בהתאם לעבודת ועדות התכנון. משך זמן ביצוע השיקום נמשך בד"כ מספר חודשים)תלוי במורכבות השיקום(.
בטרם פרסום המכרז, הקרן חותמת על הסכם עם הגוף העתיד לקבל לחזקתו את השטח המשוקם,)רשות מקומית, גוף ממלכתי אחר(, בו הוא מתחייב לתחזק את השטח בגמר עבודות השיקום, מרגע שתועבר אליו האחריות על השטח המשוקם.

מה נכלל במסגרת "סל השיקום" של הקרן לשיקום מחצבות?
עבודות שיקום המחצבות כוללות בדרך כלל עבודות עפר, גינון והשקיה. ניתן לראות פירוט של העבודות במסמך המדיניות של הקרן המפורסם בחוברת זו ובאתר. הקרן יכולה לשתף גורמים נוספים במימון השיקום לאותם סעיפי ביצוע שאינם ב"סל השיקום."

מי מבצע את השיקום ומי מממן את העבודות?
השיקום מבוצע על ידי הקבלן שזכה במכרז פומבי שהקרן פרסמה, או בעל המחצבה האחרון שעבד בה.
הקרן משלמת עבור ביצוע העבודות ישירות לקבלן, כנגד ביצוע בפועל ואינה מעבירה תקציבים לרשויות המקומיות .

האם אפשר שאת העבודה יבצעו ספקי שירות מהאזור?
הקרן לשיקום מחצבות כפופה להוראות חוק חובת מכרזים ובהתאם לכך, לא ניתן לתת העדפה לספקי שירות מהאזור הגיאוגרפי הסמוך דווקא. הקרן מפרסמת מכרז פומבי בו נכללים תנאי סף המגדירים את הרשאים להשתתף במכרז, לפי סוג העבודות הנדרשות .

לאחר סיום השיקום - מי אחראי על האתר ומה תפקידו?
כאמור – עוד בטרם פרסום המכרז הפומבי לביצוע עבודות השיקום, מחתימה הקרן את הגוף אשר יקבל את השטח על הסכם בו הוא מתחייב לקבל אחריות על השטח ולתחזק אותו בגמר עבודות השיקום. בהתאם להסכם ,בסיום השיקום מוסרת הקרן את האחריות לשטח לגוף העתיד לקבל לחזקתו את השטח המשוקם ומאותו רגע הוא נמצא תחת אחריותו המלאה .

מפת התמצאות / איזור הצפון

מחצבת חורפיש

מתכנן: ערן געש, אדריכלות נוף ותכנון סביבתי

מיקום הפרויקט: סמוך לכפר חורפיש בצפון מערב שמורת הר מירון שבגליל העליון.

שותפים בפרויקט: המועצה המקומית חורפיש.

גודל שטח השיקום: 12 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: תכנית פורסמה להפקדה.

הפרויקט: שיקום מחצבת שיש לטובת מקום להתכנסות ואירועים, ולקיום פעילות תיירותית וקהילתית תוך שמירה על הערכים הקיימים באתר. באתר מחשופי סלע בעלי ערכיות נופית גבוהה, קירות חציבה מרשימים במראם ובגובהם, עצי אלון וצמחייה מקומית. במקום יוקם גן פסלים המשולב בנוף הגן, חניה, מערכת שבילים וניצול ההפרש הטופוגרפי שנוצר ליצירת תצפיות ומצפורים.

תכנית שיקום. ערן געש

מחצבת חצור הגלילית

תכנון: רודי ברגר, אדריכלים ובוני ערים

מיקום הפרויקט: המחצבה שוכנת ממערב לישוב חצור הגלילית, היושב במורדות המזרחיים של הגליל העליון.

שותפים בפרויקט: המועצה המקומית חצור הגלילית.

גודל שטח השיקום: 120 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: הגשת התוכנית לוועדה המחוזית.

הוצאות תכנון בשנת 2020: 105,000 ₪

הפרויקט: תכנית השיקום מציעה נטיעות עצים, תיאטרון פתוח, מתקני ספורט ומתקני משחק אשר יהפכו את המחצבה לאתר תיירותי לטובת שימוש ציבורי פתוח, מסחרי ותיירותי וכמוקד פארק ציבורי עיקרי של חצור לאירועי תרבות ולפעילות פנאי, נופש וספורט לתושבי המקום ואזור הצפון .

תכנית פיתוח. רודי בגר

מחצבת צפת

תכנון: ערן געש, אדריכלות נוף ותכנון סביבתי, ורודי ברגר, אדריכלים ובוני ערים

מיקום הפרויקט: המחצבה ממוקמת בתוך העיר צפת, הנמצאת על פסגות ההרים צפת וכנען, בחלקו המזרחי של הגליל.

שותפים בפרויקט: עיריית צפת.

גודל שטח השיקום: 20 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: פרסום לקראת מתן תוקף.

הוצאות תכנון בשנת 2020: 41,000 ₪

הפרויקט: בלב מחצבה נטושה, בהר כנען שבצפת, נבנו לפני כארבעים שנה שני בנייני מגורים ומבני ציבור הבנויים בשני מפלסים שונים בהתאם לטופוגרפית המחצבה. הצעת השיקום כוללת הסדרת מעבר בין המפלסים, הסדרה של אמצעים למניעת הדרדרות אבנים, הוספת תאורה, נטיעות ומטפסים מאחורי קיר המגן, לשיפור מראה הצוק והסדרת שטח החניה, כל זאת תוך מתן פתרון בטיחותי לשבילי ההליכה במתחם המגורים.

תכנית שיקום ופיתוח המחצבה. ערן געש

מחצבת קדרים

מתכננת: מיכל כהן פריאנטה, LANDCARE

מיקום הפרויקט: המחצבה ממוקמת צפונית לכביש 85, בסמוך לישוב קדרים.

שותפים בפרויקט: רמ"י, מועצה אזורית גליל עליון, מועצה אזורית מרום הגליל, היישוב קדרים.

גודל שטח השיקום: 375 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: הכנת מכרז קבלני לביצוע.

הוצאות תכנון בשנת 2020: 139,000 ₪

אזור החיץ לשיקום. צילום: מיכל כהן פריאנטה

הפרויקט: יצירת חייץ ושיקום נופי ברצועה צרה בין כביש 85 ומחצבת קדרים. החייץ יתבצע בעזרת שילוב מקבצי עצים בחורש הטבעי ובשטחים מופרים, במטרה לטשטש את נוכחותה של המחצבה לנוסעים בכביש ולשפר את הנראות של השטחים המופרים הניצפים בדגש מהישוב קדרים.

סכמת שיקום מרחבית מחצבת קדרים. LANDCARE

מחצבת יבנאל

מתכנן: טוך סרגוסי – אדריכלות נוף

מיקום הפרויקט: בגליל התחתון, בסמוך ליישוב יבנאל, לצד כביש הגישה לבית הקברות ובריכת מקורות וסמוך לשמורת טבע.

שותפים בפרויקט: המועצה המקומית יבנאל.

גודל שטח השיקום: 30 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: תחילת תכנון לקבלת היתר בניה.

הוצאות תכנון בשנת 2020: 172,000 ₪

הפרויקט: השיקום בא להסדיר מפגעים סביבתיים שנותרו במחצבה והתאמתו לשטח פארק. בפארק מתוכננים שבילי אופניים, שבילי טיול רגליים, תיאטרון פתוח, אזורי פיקניק, משחק ומנוחה ומגרשי חנייה לטובת הבאים לפארק. הפארק יהווה כפארק המרכזי בישוב יבנאל.

תכנית פיתוח כללית. טוך סרגוסי

מחצבת כרם מהר"ל

תכנון: גרינשטיין – הר-גיל אדריכלות נוף ותכנון סביבתי

מיקום הפרויקט: המחצבה ממוקמת צפונית ליישוב כרם מהר"ל אשר בהר הכרמל, מתחת ובסמוך לדרך נוף כרמל העוברת ביער עופר.

שותפים בפרויקט: קק"ל והמועצה האזורית חוף הכרמל.

שלב השיקום לשנת 2020: תיאום מתווה שיקום מול המועצה האזורית וקק"ל.

גודל שטח השיקום: 30 דונם

הוצאות תכנון בשנת 2020: 18,000 ש"ח

מבט אל מצוק הקירטון הצפוני

הפרויקט: פיתוח אקסטנסיבי של אזור החציבה לקליטת קהל לפעילות פנאי, נופש ופעילות חינוכית, תוך שמירה על ערכי הטבע, הנוף והטופוגרפיה בתוך יער קק"ל. התכנית תכלול שיקום מדרונות מופרים, הסדרת הניקוז ואגירת מי הנגר בשלולית חורף, חיבורים לדרכים קיימות ולשביל ישראל, מצפורים ופינות ישיבה.

מחצבת עין חרוד

מתכנן: ערן געש, אדריכלות נוף ותכנון סביבתי

מיקום הפרויקט: המחצבה נמצאת למרגלות הגלבוע, ליד מעיין חרוד, בסמוך לישוב הקהילתי גדעונה.

שותפים בפרויקט: קק"ל.

גודל שטח השיקום: 30 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: המשך תחזוקת גינון.

הוצאות תחזוקה בשנת 2020: 28,000 ₪

הפרויקט: סיום השיקום של ה"בור הצפוני" במחצבת עין חרוד, הפך את בור החציבה ליער פארק הכולל שבילי אופניים ואזור שהייה למבקרים. כחלק מהשיקום נסללו שבילים לצד גינון ובניית קירות תומכים. הוסדרו מגרשי חניה שישמשו את היוצאים לטיולים רגליים ולרכיבה על אופניים. הוצבו פינות ישיבה מבולדרים ובוצעו נטיעות בשטח המחצבה, בחניות ובשבילים המתוכננים .

נשר - שיקום מחצבות האגמים

מיקום הפרויקט: המחצבה נמצאת בתחום העיר נשר מצפון לכביש 75.

שותפים בפרויקט: עיריית נשר.

גודל שטח השיקום: 1,500 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: יציאה למכרז לתכנון השטח.

הפרויקט: שיקום המחצבה על ידי יצירת פארק עירוני המשלב טבע עם פעילויות חברתיות, ספורטיביות ותרבותיות. במקום יתוכנן פארק שעשועים, מתחמי ספורט, אזור קמפינג, אמפי וטיילת נגישה סביב האגמים ובשטח הכולל שבילי הליכה ושבילי אופניים.

פרויקטים לביצוע שנת 2021 / איזור הצפון

הדמיה של מג'ד אל כרום. ארי ברוק עבור סטודיו יעל בר-מאור

מחצבת בית אלפא בזלת

מתכננת: דליה בולטנסקי, אדריכלית נוף

מיקום הפרויקט: בעמק חרוד, למרגלות הגלבוע, ליד גן השלושה ובסמוך לכביש 71.

שותפים בפרויקט: מועצה אזורית הגלבוע , רמ"י, רשות ניקוז ונחלים ירדן דרומי.

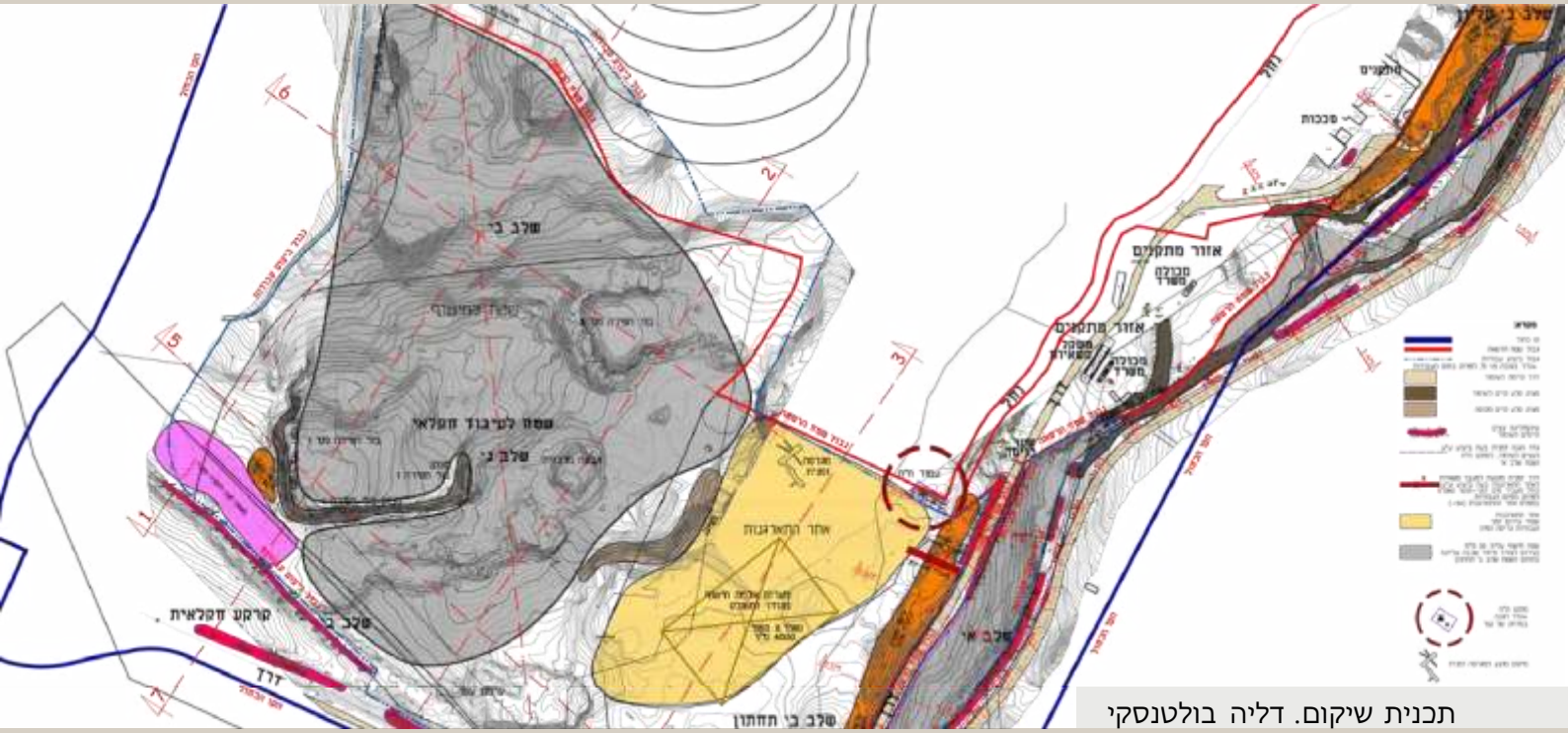
גודל שטח השיקום: 120 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: השלמת סקר קרקע ותכנון מפורט לקראת ביצוע.

הוצאות תכנון בשנת 2020: 42,000 ₪

הפרויקט: הסדרה טופוגרפית של אזור החציבה והחזרתו לשטח חקלאי נקי מאבנים גדולות. לאורך הכביש יבוצע שיקום נופי באמצעות שתילת עצים, שיחים וזריעה וכן הסדרה של הניקוז.

תכנית שיקום. דליה בולטנסקי

מחצבת יחיעם

מתכנן: מ.רוזנטל מהנדסים בע"מ

מיקום הפרויקט: המחצבה נמצאת מדרום לכביש 89 וממזרח לכביש 70.

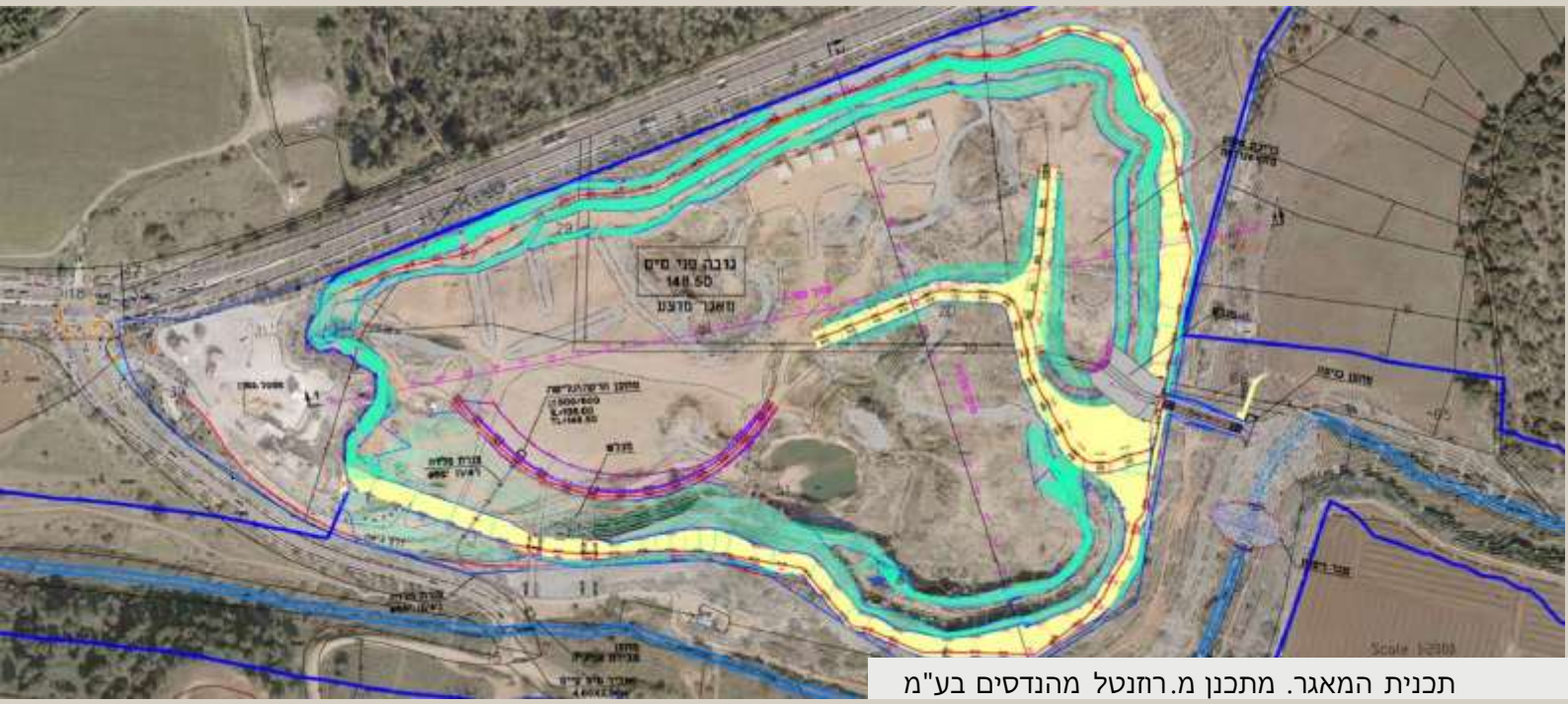
שותפים בפרויקט: משרד ראש הממשלה , משרד החקלאות, רשות ניקוז גליל מערבי.

גודל שטח השיקום: 150 דונם.

שלב התכנון לשנת 2020: המשך תכנון ע"י רשות ניקוז גליל מערבי.

הפרויקט: בשנים האחרונות אירעו מספר מקרים של שיטפונות בתחום העיר נהריה. משרד ראש הממשלה באמצעות רשות ניקוז גליל מערבי מכינים תכנית לבניית מאגר ויסות והחדרה במחצבת יחיעם וביקשו את השתתפות הקרן בשיקום המחצבה .

תכנית המאגר. מתכנן מ.רוזנטל מהנדסים בע"מ

מחצבת מלכיה

מתכנן: ז"ק רייכר אדריכלות נוף

צילום אווירי. צילום: ז"ק רייכר אדריכלות נוף

מיקום הפרויקט: קיבוץ מלכיה, השוכן ברכס הרי נפתלי, וצופה ממזרח על הר החרמון, הרי הגולן ועמק החולה וממערב גובל בגבול לבנון.

שותפים בפרויקט: המועצה האזורית גליל עליון והמועצה לשימור אתרים.

גודל שטח השיקום: 5 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: פרסום מכרז לביצוע הפרויקט.

הוצאות תכנון בשנת 2020: 188,000 ₪

אומדן לביצוע בשנת 2021: 1,500,000 ₪

צילום אווירי. צילום: ז"ק רייכר אדריכלות נוף

הפרויקט: מתחם המחצבה הנטושה יהפוך לפארק ציבורי ואתר מבקרים סביב למבנה המגרסה, הניצב בראש הגבעה. התכנית כוללת שבילי סיור שיאפשרו מבטים מזוויות שונות על המבנה, נקודת התאספות והסבר, שולחנות פיקניק מוצלים ונקודות אתנחתא. התכנון מדגיש את הסביבה הנופית על ידי שמירת המבטים מהאתר לכיוון הר החרמון מצפון והר אביבים ממערב.

צילום אווירי. צילום: ז"ק רייכר אדריכלות נוף

מחצבת מג'ד אל כרום

מתכננת: יעל בר מאור, סטודיו לאדריכלות נוף

הדמיה. ארי ברוק עבור סטודיו יעל בר-מאור

מיקום הפרויקט: המחצבה נמצאת ביישוב מג'ד אל כרום השוכן בבקעת בית הכרם, צפונית מערבית לכרמיאל. המחצבה ממוקמת דרומית לכביש 85 בסמוך לבית הקברות של מג'ד אל כרום.

שותפים בפרויקט: קק"ל, מועצה מקומית מג'ד אל כרום ואשכול בית הכרם.

גודל שטח השיקום: 20 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: קבלת היתר לביצוע והכנת סט למכרז.

הוצאות תכנון בשנת 2020: 175,000 ₪

אומדן לביצוע בשנת 2021: 2,500,000 ₪

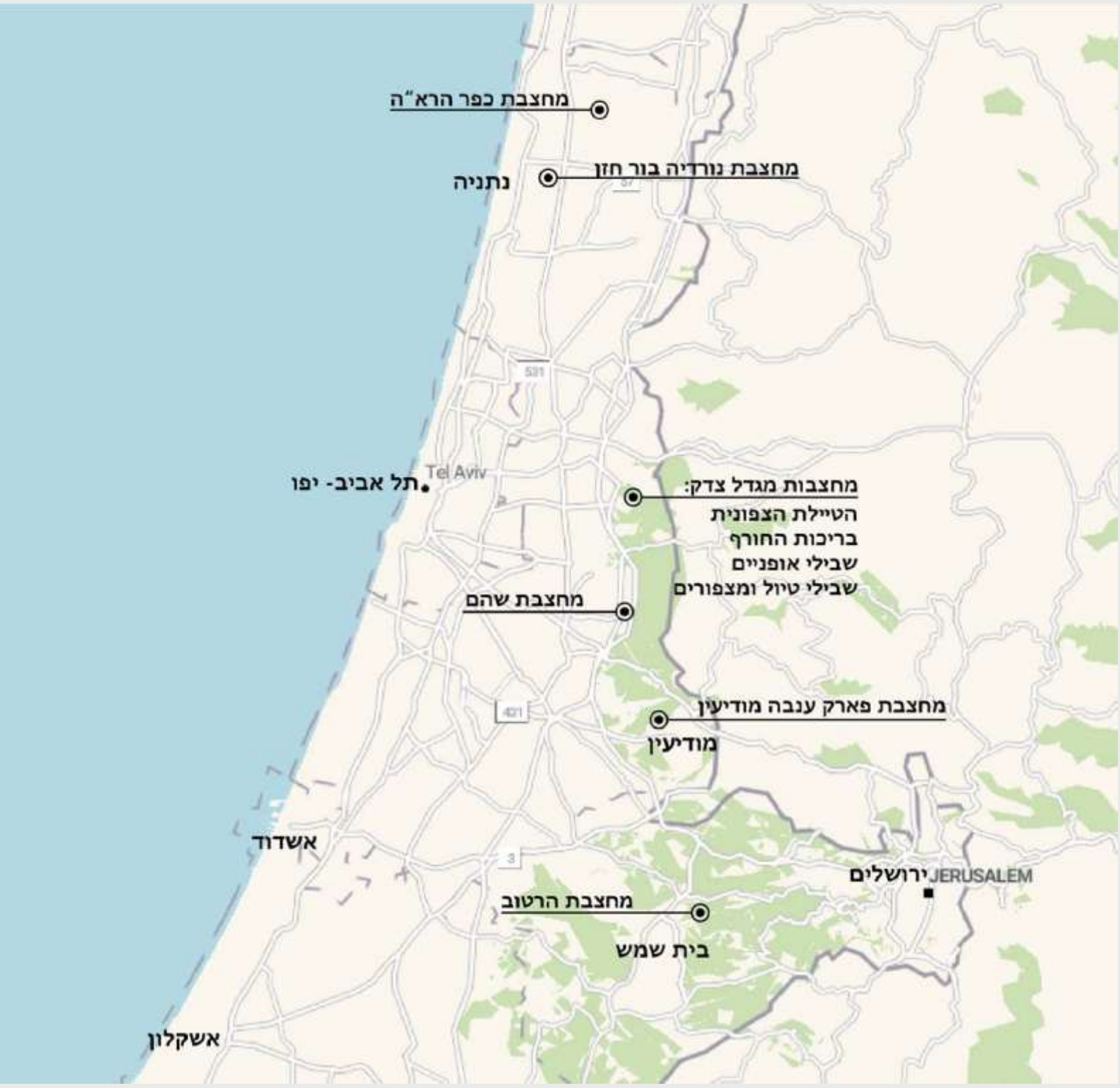

הפרויקט: בשטח המחצבה הנטושה יבוצע פיתוח אקסטנסיבי של אזור היער, המאפשר פעילות פנאי ונופש ופעילות חינוכית תוך שמירה על ערכי הטבע, הנוף והטופוגרפיה. השיקום המתוכנן כולל מקומות ישיבה ופיקניק, ושבילי טיול המובילים לתצפיות המשקיפות על נוף כרמי הזיתים, זאת תוך יצירת טרסות עם עצי בוסתן, ושמירה על הנוף החקלאי.

תכנית שיקום המחצבה. יעל בר מאור, סטודיו לאדריכלות נוף

מפת התמצאות / איזור המרכז

מחצבות מגדל צדק - הטיילת הצפונית

מתכננים: גיא שלף ורז מטלון

מיקום הפרויקט: גן לאומי מגדל צדק - בסמוך לשכונות החדשות של ראש העין.

שותפים בפרויקט: רשות הטבע והגנים ועיריית ראש העין.

גודל שטח השיקום: 250 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: בביצוע.

הוצאות ביצוע בשנת 2020: 13,947,764 ₪

הפרויקט: הפרויקט כולל הכשרת חניות, שבילי טיול רגליים הכוללים שדרת טיול מוצלת, שבילי אופניים, שטחי נטיעות , משתלה קהילתית ועוד. כחלק מהפרויקט יוסרו מפגעים קיימים ותבוצע הסדרה בטיחותית של האזור. הטיילת הצפונית תהווה ציר מקשר בין השכונות החדשות בעיר לשטחים הירוקים הפתוחים והשכונות הוותיקות.

מחצבות מגדל צדק - שביל אופניים

מתכנן: משה דרור

מיקום הפרויקט: גן לאומי מגדל צדק - בסמוך לשכונות החדשות של ראש העין.

שותפים בפרויקט: רשות הטבע והגנים ועיריית ראש העין.

אורך תוואי השיקום: 4 ק"מ.

שלב השיקום לשנת 2020: ביצוע הסתיים.

הוצאות ביצוע בשנת 2020: 674,464 ₪

הפרויקט: הקמת שביל טיול לאופניים באורך של כ- 4 ק"מ בדרגת רכיבה קלה המתאימה למשפחות.
בנוסף להקמת השביל יוקמו לאורכו נקודות עניין לקליטת קהל כמו נקודות תצפית, מסתורים לצפייה בבעלי חיים ועופות, נקודות עצירה ומנוחה ועוד, תוך התייחסות למערכת הכוללת של הגן הלאומי. שביל האופניים ינגיש ויקשר לציבור את המתחמים המרכזיים בגן הלאומי ויעצים ערכים של טבע ומורשת באמצעות חווית הרכיבה.

מחצבות מגדל צדק - בריכות חורף

מתכנן: ערן געש, אדריכלות נוף ותכנון סביבתי

מיקום הפרויקט: גן לאומי מגדל צדק - בסמוך לשכונות החדשות של ראש העין.

שותפים בפרויקט: רשות הטבע והגנים ועיריית ראש העין.

גודל שטח השיקום: 80 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: ביצוע הסתיים. בשטח מתבצעת תחזוקת גינון.

הוצאות ביצוע בשנת 2020: 83,070 ₪

הפרויקט: הקמת מספר גופי מים עונתיים (בריכות חורף) בגדלים שונים ויצירת מגוון בתי גידול בני קיימא שיהוו מוקד למערכת אקולוגית, נופית, טיילות וחינוך שתשתלב במערך התכנוני הכולל של גן לאומי מגדל צדק. בבריכות תוכנן מערך קליטת קהל המהווה חלק מהמערכת הכוללת של הנגשת נקודות עניין בגן לאומי מגדל צדק, הכולל שבילי הליכה בדרגות פיתוח שונות, נקודות תצפית ועוד.

מחצבות פארק ענבה - מודיעין

מתכנן: מיכאל עוזרמן, עד אדריכלי נוף בע"מ

מבט פרספקטיבי. עד אדריכלי נוף

מיקום הפרויקט: במרכז הארץ, מול כביש מס' 1 ובסמיכות לתחנת הרכבת וצירי התנועה בתוך העיר מודיעין וסביבתה.

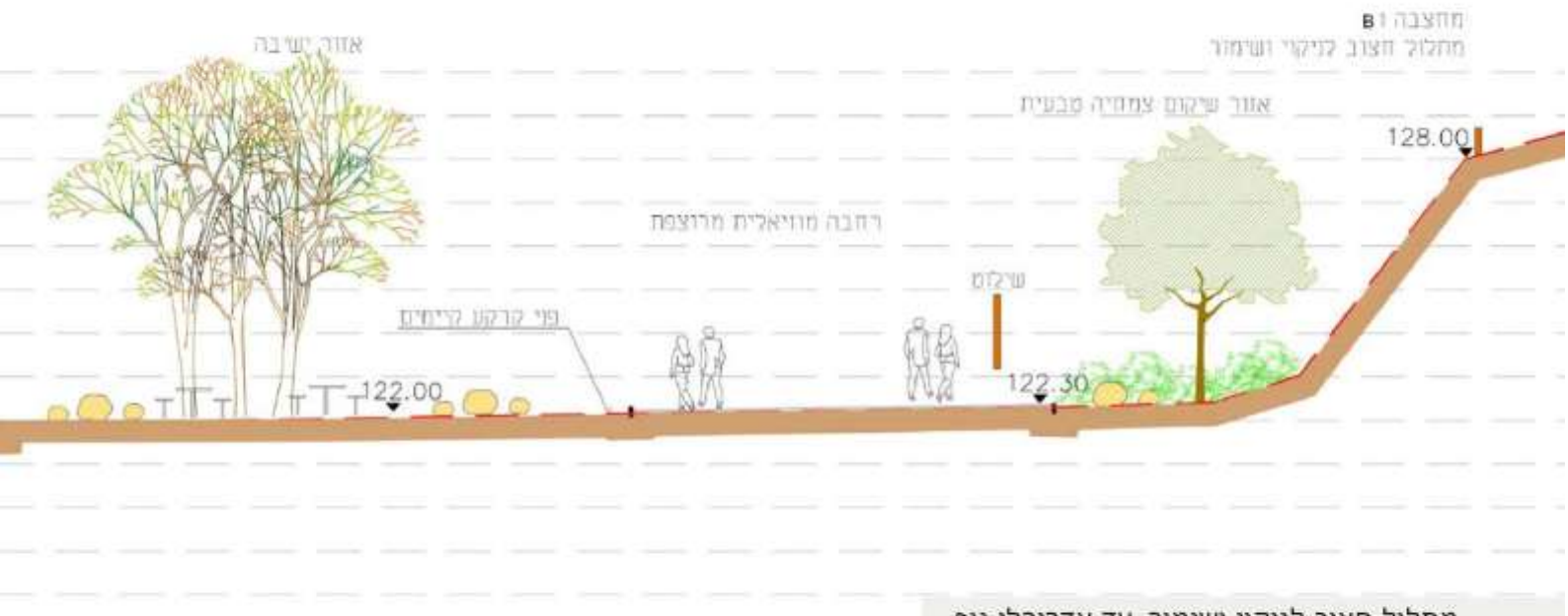
שותפים בפרויקט: קק"ל ועיריית מודיעין – מכבים - רעות.

גודל שטח השיקום: 130 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: ממתינים לסיום ביצוע הגשר.

הפרויקט: פארק אזורי בעל איכויות נופיות, היסטוריות וארכיאולוגיות, תוך הבלטת כבשני הסיד המפוזרים בשטח הפארק. בשטח יסללו שבילי הליכה, חלקם מונגשים וכן שבילי אופניים שישתלבו עם השבילים הקיימים ביערות מסביב. יסלל חניון שבו יותקנו מתקנים קולטי קהל לפעילות פנאי ונופש בחיק הטבע.

מתלול חצוב לניקוי ושימור. עד אדריכלי נוף

מחצבת הרטוב

מתכנן: דורון שיינמן אדריכלים

מיקום הפרויקט: המחצבה ומערת הנטיפים נמצאים בסמוך לעיר בית שמש .

שותפים בפרויקט: רשות הטבע והגנים.

גודל שטח השיקום: 20 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: פורסם מכרז תכנון ונבחר צוות תכנון ויועצים. החל תכנון מפורט.

הוצאות תכנון בשנת 2020: 21,000 ₪

הפרויקט: שיקום המחצבה על ידי הסדרת כביש גישה לאתר מערת הנטיפים, לכלי רכב והולכי רגל והסדרת נגישות נוחה לבעלי מוגבלויות. פיתוח של כ- 350 מקומות חנייה כולל חניות לאוטובוסים ונכים. הסדרת שטח לקליטת קהל ושיקום ופיתוח נופי של הבור ומדרגות החציבה.

תכנית. דורון שיינמן אדריכלים

מחצבת נורדיה בור חזן

מתכנן: אסף קשטן - א.ב מתכננים

מיקום הפרויקט: צמוד לגנות הדר ממערב.

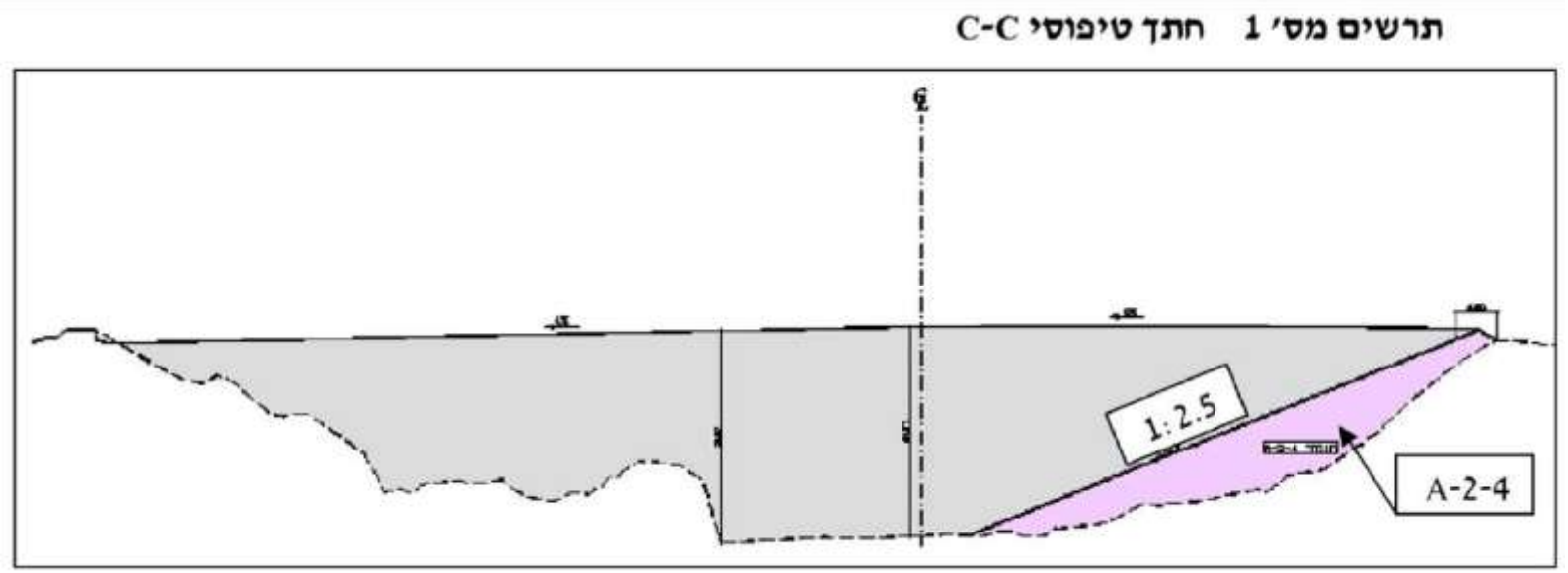
גודל שטח השיקום: 90 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: הגשת נספח סביבתי ללשכת התכנון, ממתינים לפגישה.

הוצאות תכנון בשנת 2020: 81,000 ₪

הפרויקט: "בור חזן" הינו מחצבה נטושה הנמצאת, בצמוד לגבול הבתים המערבי של המושב גנות הדר וצמוד מצפון למושב נורדיה. הקרן מכינה תוכנית למילוי הבור בלבד עבור רמ"י ואינה אחראית על המילוי. מטרת התכנית לשקם את הבור באמצעות מילויו בעודפי עפר מפרויקטים של תשתיות לאומיות מהסביבה הקרובה, ובכך להביא למילוי וכיסוי הבור לצמיתות ולהחזרת השטח ליעוד חקלאי.

פרויקטים לביצוע שנת 2021 / איזור המרכז

מחצבת כפר הרא"ה.

מחצבת שהם

מתכנן: קבוצת סוף מערב אדריכלים

מיקום הפרויקט: המחצבה נמצאת ממזרח לכביש 444 ליד שהם.

שותפים בפרויקט: מועצה מקומית שהם , קק"ל.

גודל שטח השיקום: 25 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: הוצאת היתר בניה והכנת תיק מכרז באמצעות מועצה מקומית שהם .

אומדן לביצוע בשנת 2021: 8,000,000 ₪

תכנית פיתוח רעיונית. מתוך מצגת של קסם אדריכלים

הפרויקט: בשטח המחצבה הנטושה מתוכנן הקמת אמפיתאטרון, חניה, אזורי פיקניק, טיילת לאורך מצוק המחצבה, חניון לינת שטח מסודר למטיילי שביל ישראל , שביל אופניים ומצפורים. השיקום יחבר בין פארק שהם של קק"ל לעיר לשהם, זאת מתחת לכביש 444.

מחצבת כפר הרא"ה

מתכנן: זאב קליין

תכנית פיתוח. זאב קליין

מיקום הפרויקט: מחצבת כורכר הממוקמת בדרום הישוב כפר הרא"ה, השייך למועצה אזורית עמק חפר.

שותפים בפרויקט: מועצה אזורית עמק חפר והיישוב כפר הרא"ה.

גודל שטח השיקום: 3 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: פורסם מכרז קבלני ונבחר קבלן.

הוצאות תכנון בשנת 2020: 60,000 ₪

אומדן לביצוע בשנת 2021: 440,000 ₪.

הפרויקט: יצירת ריאה ירוקה בתוך המרקם הבנוי של כפר הרא"ה והפיכתה לאזור לפעילות פנאי ומנוחה, תוך הסדרת נושאי הבטיחות של המצוק, פיתוח גנני, שביל מצעים ונטיעות, הקמת פינות ישיבה שיאפשרו הדרכה. כמו כן, יבנו מדרגות שיחברו בין הגינה לאזור הציבורי מעל המחצבה.

מחצבות מגדל צדק - שבילי טיול ומצפורים שלב א'

מתכננים: אסף קשטן ואלון בלום, א.ב מתכננים

מיקום הפרויקט: גן לאומי מגדל צדק - בסמוך לשכונות החדשות של ראש העין.

שותפים בפרויקט: רשות הטבע והגנים ועיריית ראש העין.

גודל שטח השיקום: 20 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: פורסם מכרז והחל ביצוע בשטח. שלב ב' נמצא בתכנון.

הוצאות ביצוע בשנת 2020: 3,695,235 ₪

אומדן לביצוע בשנת 2021: 6,400,000 ₪

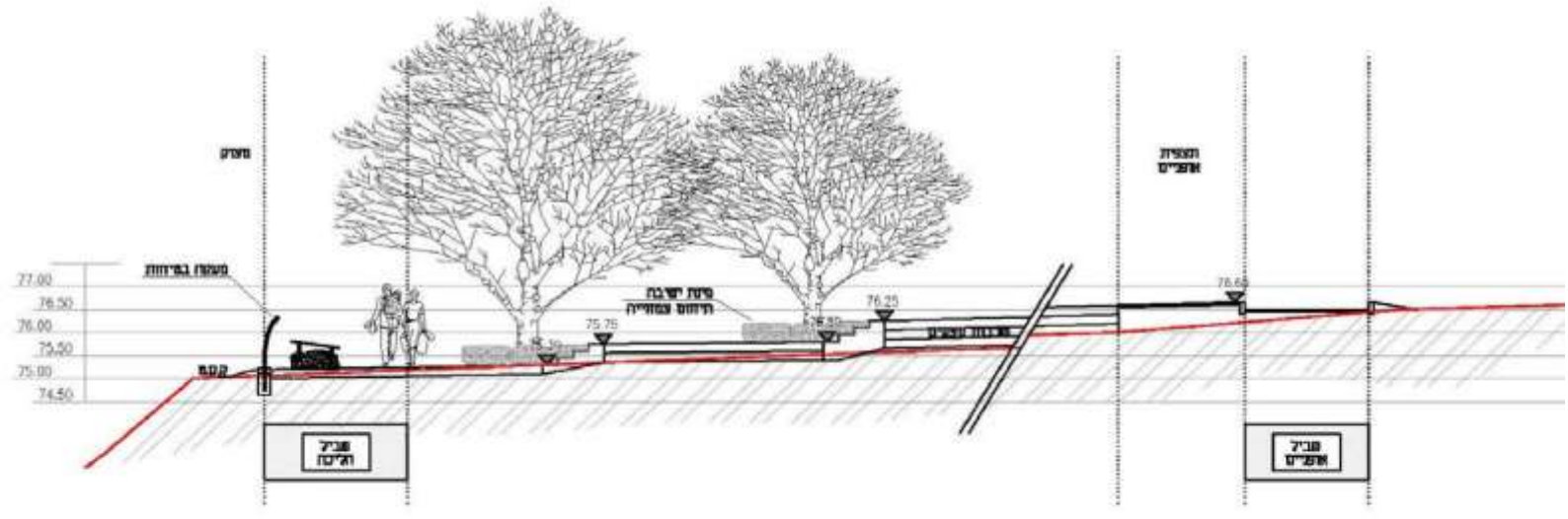

מבט על המצוק. מתוך מצגת של א.ב מתכננים

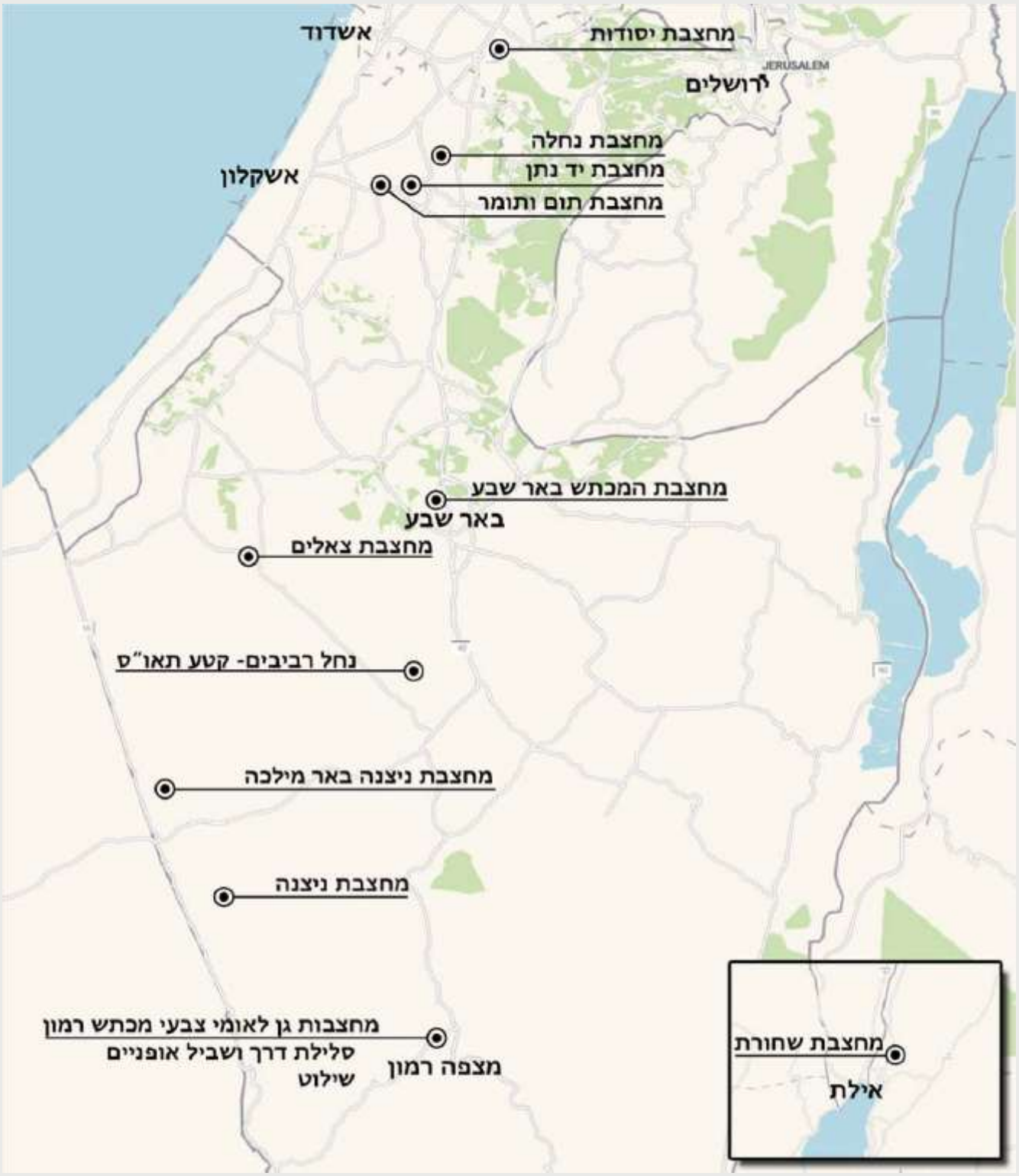
הפרויקט: הכשרה של שבילי הליכה ברמות שונות לקישור בין מוקדי עניין בגן הלאומי מגדל צדק (המצודה, בריכות החורף, מורשת החציבה וכו') וחשיפת המטייל לערכי טבע, מורשת ונוף. השבילים יעברו דרך המוקדים ההיסטוריים, כגון אתרי החציבה, המצודה וקבר השיח', נופי הבוסתנים, חניוני הלילה ונקודות עניין ותצפית הפזורים לאורכם. מערכת השבילים ישלבו רחבות מוצלות למנוחה ושהייה ושילוט להכוונת המטיילים.

תכנית תצפית העמק

מפת התמצאות / איזור הדרום

מחצבת יסודות

מתכנן: איתמר בן שדה, אדריכל נוף

קו כחול. תשריט יעודי

מיקום הפרויקט: נמצא בקרבת נחל שורק , ממערב לישובים יסודות ונצר סירני.

שותפים בפרויקט: מועצה אזורית נחל שורק ורשות ניקוז שורק לכיש.

גודל שטח השיקום: 100 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: הכנת התוכנית להגשה בועדה המקומית.

הוצאות תכנון בשנת 2020: 50,000 ₪

הפרויקט: התכנית תסדיר סטטוטורית את ייעודי הקרקע בשטח המחצבה. חלק משטחי המחצבה מיועדים להרחבת בית העלמין והסדרת כביש הגישה לבית הקברות, חלק מהשטחים ישוקמו כשטחים לחקלאות.

מחצבת יסודות מצב קיים. צילום: איתמר בן שדה

מחצבת נחלה כתבי קודש

מתכנן: איתמר בן שדה, אדריכל נוף

מצב מוצע. איתמר בן שדה

מיקום הפרויקט: סמוך ליישוב נחלה שבמועצה אזורית יואב.

שותפים בפרויקט: מועצה אזורית יואב.

גודל שטח השיקום: 63 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: התכנית הוגשה לועדה המקומית. נערכים להגשה לועדה המחוזית.

הוצאות תכנון בשנת 2020: 66,000 ₪

הפרויקט: במחצבה הנטושה יוטמנו כתבי קודש והיא תעבור שיקום נופי להחזרת השטח החקלאי לקדמותו.

מחצבת נחלה מצב קיים. צילום: איתמר בן שדה

מחצבות גן לאומי צבעי מכתש רמון - שילוט

כתיבה מדעית: ד"ר עמיר אידלמן, גיאולוג | אוצרת: שרון עמבר | מעצבים: סטודיו אבידני

מיקום הפרויקט: במכתש רמון - בין כביש 40 לחניון לילה חאן בארות.

שותפים בפרויקט: רשות הטבע והגנים והמועצה המקומית מצפה רמון.

גודל שטח השיקום: 2,300 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: סיום ביצוע שלב א ' של הפרויקט.

הוצאות בשנת 2020: 2,100,000 ₪

אומדן לביצוע בשנת 2021: 500,000 ₪

צילום: יעל בר מאור

הפרויקט: ביצוע שילוט בשטח האתר הכולל שלטי כניסה והתמצאות וכן שלטי הסבר על התופעות הגיאולוגיות המגוונות הנמצאות באתר בנקודות העניין השונות לאורך הכביש.

הדמיה של השילוט במחצבה. סטודיו אבידני

מחצבת צאלים

מתכנן: איתמר בן שדה, אדריכל נוף

קו כחול. תשריט יעודי

מיקום הפרויקט: בסמוך לשטחים החקלאיים של קיבוץ צאלים, באגן נחל הבשור.

שותפים בפרויקט: רשות ניקוז שקמה בשור , מועצה אזורית אשכול.

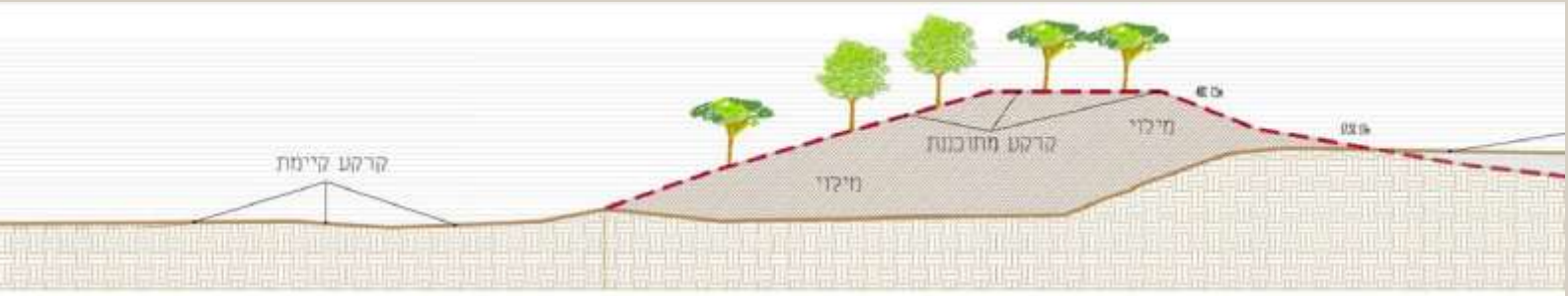
גודל שטח השיקום: 315 דונם.

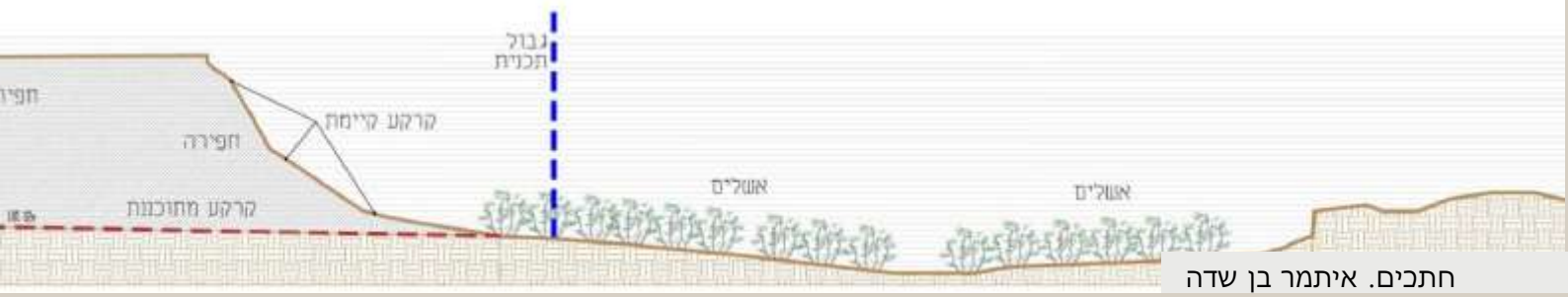
שלב השיקום לשנת 2020: התכנית הוגשה לוועדה המחוזית ועברה תנאי סף.

תכנית. איתמר בן שדה

הפרויקט: שטח המחצבה יעבור גם הוא שיקום נופי נוסף , הכולל כיסוי שתי בריכות השיקוע, עיצוב טופוגרפי ונטיעות . בשטח יהיו מוקדי תיירות ושבילי טיול רגליים. יבוצעו עבודות עפר להסדרת אפיק הנחל .

חתכים. איתמר בן שדה

מחצבות נחל ניצנה קטע באר מילכה

תכנון הנדסי: רוני חלמיש, אפיק הנדסה סביבה והידרולוגיה
מתכננת: שרון חפר חייקין אדריכלית נוף | גיאוטבע ייעוץ סביבתי |

מיקום הפרויקט: המחצבה נמצאת כשני ק"מ מגבול מצרים, גובלת בכביש כמהין-באר מילכה ממזרח, בשמורת טבע חולות עגור בצפון, בשדות חקלאיים מדרום-מערב ובכביש קדש ברנע-באר מילכה מדרום. היא סמוכה ליישובים באר מילכה וקדש ברנע.

שותפים בפרויקט: רשות ניקוז שקמה בשור, מועצה אזורית רמת נגב, רט"ג.

גודל שטח השיקום: 1,260 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: התכנית עברה ועדת שיפוט ברשות ניקוז ולקראת הגשה לוועדה המחוזית.

הוצאות תכנון בשנת 2020: 82,000 ₪

הפרויקט: מחצבת ניצנה היא מחצבת אגרגטים בערוץ נחל ניצנה. התכנון יטפל בבורות החציבה וערמות החומר הטפל וישמור על ערוצי הזרימה הקיימים בכדי למנוע הצפות, לא לפגוע בצמחיה שהתפתחה במקום ויאפשר את חזרתם של בעלי החיים לאזור. בנוסף יתבצע שיקום נופי ונקודות עניין תיירותיות.

פרויקטים לביצוע שנת 2021 / איזור הדרום

הדמיה. סטודיו MA

מחצבת יד נתן

מתכננים: ז"ק רייכר אדריכלות נוף ושירי בירן

מיקום הפרויקט: ממזרח למושב יד נתן, הממוקם בין אשקלון לקרית גת, בתחומי מועצה אזורית לכיש.

שותפים בפרויקט: קק"ל, מועצה אזורית לכיש ומושב יד נתן.

גודל שטח השיקום: 120 דונם.

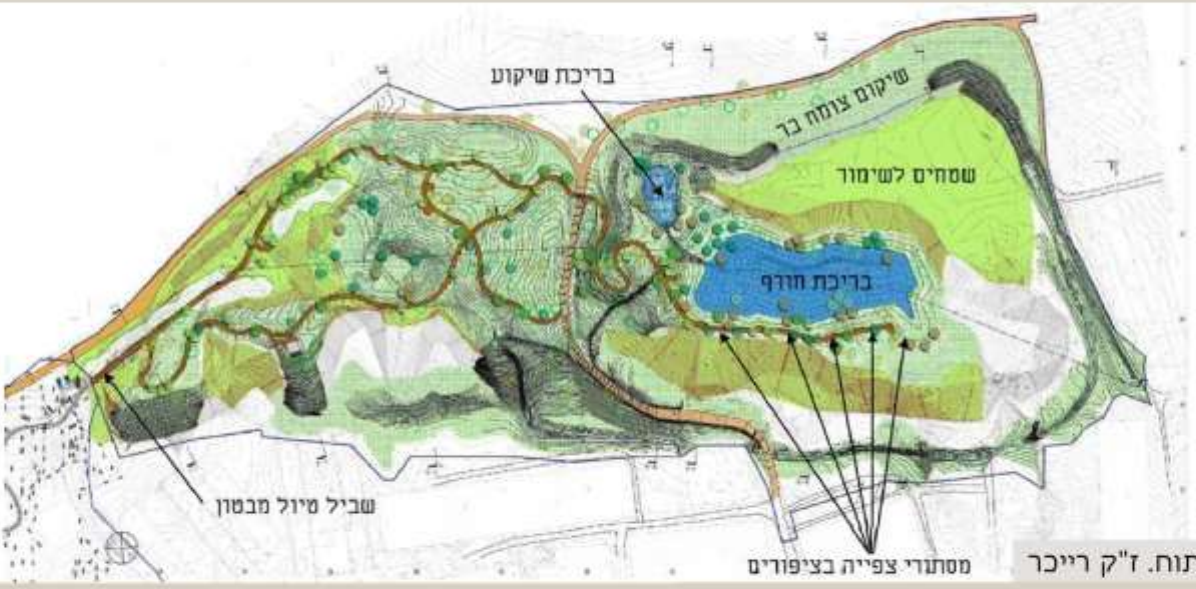
שלב השיקום לשנת 2020: התקבל פטור מהיתר והוכן סט למכרז.

הוצאות תכנון בשנת 2020: 210,000 ₪

אומדן לביצוע הפרויקט בשנת 2021: 7,000,000 ₪

הפרויקט: שיקום שני בורות חציבה תוך שימור האיכויות הנופיות באמצעות נטיעות חריעה של מינים מקומיים בשילוב מערך שבילי הליכה ואזור למטרות חינוך סביבתי לילדי האזור. בבור הדרומי יבוצע שימור אקולוגי שיאפשר צפיה בשרקרקים המקננים במצוק הכורכר. התכנון מחבר בין המחצבה ויער שחר.

תכנית פיתוח. ז"ק רייכר

מחצבת תום ותומר

מתכננת: טוך סרגוסי אדריכלות נוף

חתך. טוך סרגוסי

מיקום הפרויקט: בסמוך לקיבוץ נגבה בתחום מועצה אזורית יואב.

שותפים בפרויקט: מועצה אזורית יואב.

גודל שטח השיקום: 314 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: הושלם ביצוע. התחיל תכנון שלב ב' שביל תחתון ושילוט.

הוצאות ביצוע בשנת 2020: 2,100,000 ₪ (שלב א)

אומדן לביצוע בשנת 2021: 600,000 ₪ (שלב ב)

הפרויקט: השטח המשוקם מצטרף לאתר הנצחה קיים. התכנית כוללת הסדרת המקום לייעודו כשטח ציבורי פתוח. במסגרת השיקום תוסדר רחבת הכניסה ותוקם פרגולת גפנים. הצמחייה הארץ ישראלית במקום תישמר, יוסדר הניקוז, ישמרו מצוקי החציבה. המפלס העליון יודגש בעזרת שביל טיול המקיף את המחצבה השקועה כולל גשר ונקודות תצפית. גן הזיכרון ישמר ויוסדר אזור המיועד לערבי שירה בציבור המתקיימים במקום.

מחצבות נחל ניצנה

מתכננות: צופיה רזנר סלע ואיריס ברנשטיין

מיקום הפרויקט: בקטע נחל ניצנה הקרוב לגן לאומי ניצנה.

שותפים בפרויקט: מועצה אזורית רמת נגב.

גודל שטח השיקום: 1,320 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: תכנית הוגשה לקבלת היתר בניה .

הוצאות תכנון בשנת 2020: 25,000 ₪

אומדן לביצוע הפרויקט בשנת 2021: 700,000 ₪

דרדרת מצוק. צילום: צופיה רזנר

הפרויקט: תכנית השיקום תטפל בהשבת תוואי הנחל למצבו הטבעי, עד כמה שניתן, תוך פיזור מערומי המחצבה בתחומי הנחל ומילוי בורות החציבה. תוקם טיילת למטרת תצפית נוף, שביל אופניים ומצפורים תוך שמירה על רצף המסדרון האקולוגי מהר הנגב לפתחת ניצנה.

מחצבת נחל רביבים - קטע תאו"ס

מתכננת: יעל בר- מאור, סטודיו לאדריכלות נוף | תכנון הנדסי: הידרומודול, פולק שמואל בע"מ

מיקום הפרויקט: באפיק נחל רביבים שברמת הנגב, ליד קיבוץ רביבים והיישוב ביר הדאג'.

שותפים בפרויקט: רשות ניקוז שקמה בשור והמועצה האזורית רמת-נגב.

גודל שטח השיקום: 400 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: תכנון מפורט והכנת סט למכרז.

הוצאות תכנון בשנת 2020: 77,000 ₪

אומדן לביצוע בשנת 2021: 5,000,000 ₪

מבט אל נחל רביבים. יעל בר מאור

הפרויקט: שיקום אזור החציבה והסדרת הנחל כולל בניית אגן ניקוז להשהיית מי נגר. השיקום ייעצב את הטופוגרפיה באזור המחצבה באופן המדמה את המורפולוגיה הטבעית האופיינית לאזור. כמו כן, יוסדר משטר מי הנגר והבורות בנחל המהווים סכנה בטיחותית לתושבים הגרים בסמיכות למחצבה הנטושה.

תכנית שיקום המחצבה. יעל בר מאור, סטודיו לאדריכלות נוף

מחצבת נחל שחורת

מתכננת: יעל בר- מאור, סטודיו לאדריכלות נוף | תכנון הנדסי: לביא- נטיף מהנדסים

צילום: יעל בר מאור

מיקום הפרויקט: צפונית לאילת.

שותפים בפרויקט: רשות ניקוז ערבה.

גודל שטח השיקום: 150 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: בביצוע (יסתיים בשנת 2021).

הוצאות ביצוע בשנת 2020: 4,700,000 ₪

אומדן לביצוע בשנת 2021: 1,500,000 ₪

צילום: יעל בר מאור

הפרויקט: בניית שני מאגרים לריסון שיטפונות בכניסה לעיר אילת, שיעכבו וימתנו את עוצמת מי השיטפונות ומניעת הגעתם לכביש. הפרויקט כולל קליטת מי הנגר העילי והחדרתם למי התהום, תוך הסדרת אפיק הנחל ופיתוח השטח כשטח פתוח. בנוסף, מתוכננת טיילת ונקודות תצפית שמהן ניתן יהיה להשקיף על שני מאגרי המים.

תכנית. יעל בר מאור

מחצבת המכתש באר שבע

מתכנן: אד' אמיר לוטן, סטודיו MA

תכנית שיקום ופיתוח לפארק. סטודיו MA

מיקום הפרויקט: המחצבה נמצאת בשכונה ד' בעיר באר שבע.

שותפים בפרויקט: עיריית באר שבע.

גודל שטח השיקום: 48 דונם.

שלב השיקום לשנת 2020: בביצוע.

הוצאות ביצוע בשנת 2020: 958,000 ₪

אומדן לביצוע בשנת 2021: 15,000,000 ₪

הדמיה. סטודיו MA

הפרויקט: שיקום המחצבה על ידי יצירת פארק עירוני רחב היקף לרווחת תושבי העיר באר שבע ובעיקר לתושבי שכונה ד'. במרכז הפארק אזורי ספורט ומתקני משחקים, שבילי הליכה, הצללות, ריהוט גן, בריכת דגים, גינון, גידור וחניות צמודות דופן. במפלס העליון, מפלס הרחוב, בטבעת המקיפה את הפארק מתוכננת טיילת, אזור פיקניק ושביל אופניים.

הדמיה של הכניסה לפארק המכתש באר שבע. סטודיו MA

דו"ח הכנסות והוצאות

1 לינואר 2020 עד 31 לדצמבר 2020

הכנסות)אלפי שקלים(

הכנסות מבעלי המחצבות	18,221
הכנסות אחרות	6,212

הוצאות)אלפי שקלים(

שיקום מחצבות	30,755
הנהלה וכלליות	2,097
הוצאות אחרות	172

סה"כ

עודף)גרעון(מפעילות בשנה זו	)8,591

*הגרעון ממומן מיתרת עודפי הקרן
*בהתאם לדוחות הכספיים המאושרים

הוצאות שיקום מחצבות

1 לינואר 2020 עד 31 לדצמבר 2020

מחצבה	הוצאות באלפי שקלים
מחצבות מגדל צדק - גן לאומי	18,400
מכתש רמון - חד"צ - גן לאומי	2,143
שתולים - עד הלום	3
גבעת תום ותומר	2,159
פסוטה	402
קדרים - רצועה נופית	139
עין חרוד	28
נורדיה - בית יצחק	81
שהם	8
יבניאל	172
נחשונים - א.ת. חצב	203
בית אלפא בזלת	42
הבור באר שבע	958
כרם מהר"ל	18
מלכיה	188
חצור הגלילית	105
נשר	67
גולני - חלק מערבי	13
נחל רביבים	77

הוצאות שיקום מחצבות - המשך

1 לינואר 2020 עד 31 לדצמבר 2020

מחצבה	הוצאות באלפי שקלים
חורפיש	3
נחל שחורת	4,764
מחפרות החול ראשון לציון	1
קרית חב"ד - צפת	41
חד"צ - שילוט	36
מג'ד אל כרום - יער קק"ל	175
ניצנה	25
כפר הרואה	60
ניצנה באר מילכה	82
נחלה צפון - הטמנת כתבי קודש	66
יסודות	50
יד נתן	210
הרטוב	21
אבינדב	9
יחיעם	6
סה"כ	**30,755**

החוק לשיקום מחצבות

חלק י"ג מפקודת המכרות: "שיקום מחצבות" (תיקון: תשל"ג)

112 . הגדרות
בחלק זה, "בעל מחצבה" - לרבות מי שמפעיל אותה למעשה, בין אם ניתן לו רשיון חציבה ובין אם לאו.

113 . הודעה בדבר הצורך בשיקום מחצבה
ראה המפקח שניצול מחצבה פלונית או חלק ממנה הופסק, רשאי הוא להודיע לבעל המחצבה, בהודעה מנומקת, שאתר המחצבה טעון שיקום (להלן - הודעת שיקום); כן יודיע ברשומות שאתר המחצבה טעון שיקום.

114 . ועדת ערר
(א) שר המשפטים ימנה ועדת ערר ויקבע את מושבה.
(ב) ועדת הערר תהיה של שלושה; יושב-ראש הועדה יהיה שופט בית משפט מחוזי, ושני החברים האחרים יתמנו האחד בהמלצת שר הפיתוח והשני בהמלצת שר הפנים.
(ג) ליושב-ראש ועדת הערר יהיו כל הסמכויות הנתונות ליושב-ראש ועדת חקירה לפי סעיפים 9 ו-11 לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט- 1968.
(ד) ועדת הערר לא תהיה קשורה בדיני הראיות אלא תפעל בדרך שתיראה לה מועילה ביותר לבירור השאלות העומדות להחלטתה.

115. ערר
(א) הרואה עצמו נפגע בהודעת שיקום וכן בעל הקרקע ו/או חוכרת בחכירה לדורות, כמשמעותו בחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969, רשאים לערור על ההודעה לפני ועדת הערר.
ב) ועדת הערר רשאית לאשר את ההודעה בשינויים או בלי שינויים, או לבטלה;
(ג) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות את המועדים והדרכים להגשת ערר לפי סעיף זה ואת סדרי הדין בו, לרבות הוראות בדבר הוצאותיו.

116 . שיקום בידי בעל מחצבה
(א) בעל מחצבה שקיבל הודעת שיקום והודיע למפקח תוך חדשיים מיום קבלת ההודעה שרצונו לשקם את המחצבה בעצמו, ישקם אותה, ובלבד -
(1) שיבצע את פעולות השיקום לפי הוראות חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 (להלן- חוק התכנון), והתקנות והתכניות על פיו. (2) שיתחיל בפעולות השיקום תוך שלושה חדשים מיום שהודיע על רצונו לשקם את המחצבה.
(ב) לא המשיך בעל המחצבה את פעולות השיקום בשקידה ראויה או לא סיים אותן תוך התקופה שקבע המפקח, או לא ביצע את פעולות השיקום לפי ההוראות האמורות בסעיף קטן (א)(1), תהיה רשות שמורות הטבע רשאית לבצע את פעולות השיקום והמפקח יהיה רשאי לדרוש מבעל המחצבה את החזרת הסכומים ששולמו לו על חשבון השיקום לפי סעיף 120(ב)(3), כולם או מקצתם.

החוק לשיקום מחצבות

חלק י"ג מפקודת המכרות: "שיקום מחצבות" (תיקון: תשל"ג)

117. תכנית שיקום
(א) לא היתה תכנית לפי חוק התכנון שחלה על מחצבה פלונית, או לא כללה תכנית כאמור הוראות בדבר שיקום המחצבה, יכין המפקח, לאחר התייעצות עם מנהל רשות שמורות הטבע, תכנית לשיקום המחצבה ויקבל אישור לתכנית השיקום מאת הועדה המחוזית לתכנון ולבניה.
(ב) המפקח יציין בהודעת השיקום את המקום והזמן שבהם אפשר לעיין בתכנית השיקום המאושרת.

118. שיקום בידי רשות שמורות הטבע
חלפו שלושה חדשים מיום ששלח המפקח הודעת שיקום ולא הוגש ערר ולא הודיע בעל המחצבה שרצונו לשקם את המחצבה בעצמו, ונתקיימו הוראות סעיף 117, רשאית רשות שמורות הטבע לשקם את אתר המחצבה.

119. ערר מעכב את הביצוע
הוגש ערר על הודעת השיקום, יידחה ביצוע עבודת השיקום, בין בידי בעל המחצבה ובין בידי רשות שמורות הטבע, עד לאחר החלטת ועדת הערר, או עד שחלפו חדשיים לפחות ממועד משלוח הודעת השיקום, הכל לפי המאוחר.

120. קרן לשיקום מחצבות
(תיקון: תשל"ט)
(א) שר הפיתוח רשאי, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להקים בתקנות קרן לשיקום מחצבות.
(ב) בתקנות כאמור רשאי השר -
(1) לקבוע את הרכב הנהלת הקרן, דרכי עבודתה וסמכויותיה;
(2) לחייב בעל מחצבה לשלם לקרן תשלומים לפי כמות החומר שנחצב בה או לפי סוגי חומר שונים, או לפי אחוזים מהכנסות המחצבה, או לפי קני-מידה סבירים אחרים שייקבעו בין לכלל המחצבות ובין לסוגים שבהן;
(3) לקבוע הוראות בדבר החזר ההוצאות, כולן או מקצתן, לבעל מחצבה ששיקם אותה בעצמו, או לרשות שמורות הטבע, אם היא שיקמה את המחצבה בהתאם לסעיף 118, לרבות הוראות בדבר תשלום מקדמות. פקודת המכרות 1925.

תקנות המכרות)הקרן לשיקום מחצבות(

תשל"ח 1978

בתוקף סמכותי לפי סעיף 120 לפקודת המכרות)להלן - הפקודה(, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת אני מתקין תקנות אלה:

1 . הקמת קרן

מוקמת בזה קרן לשיקום מחצבות לפי חלק י"ג של הפקודה)להלן - הקרן(.

2. הרכב הנהלת הקרן)תיקון: תשנ"ט(

)א(הקרן תנוהל בידי הנהלה בת שמונה חברים)להלן - ההנהלה(, כשהמפקח על המכרות יהיה חבר קבועבתוקף תפקידו ושבעה חברים נוספים יהיו נציגי המשרדים והרשויות הבאות, וכל אחד מהם יתמנה בידי השר של אותו המשרד או בידי המנהל של אותה הרשות:

)1(משרד התשתיות הלאומיות;

)2(משרד האוצר;

)3(משרד הפנים;

)4(משרד העבודה והרווחה;

)5(מינהל מקרקעי ישראל)להלן - המינהל(;

)6(רשות שמורות הטבע;

)7(המשרד לאיכות הסביבה .

)ב(יושב ראש ההנהלה יהיה נציג משרד התשתיות הלאומיות.

)ג(מרכז פעולות ההנהלה יהיה נציג המינהל.

3 . סדר עבודה של ההנהלה

)א(ההנהלה תקבע את סדרי דיוניה ועבודתה, במידה שלא נקבעו בתקנות אלה, והחלטותיה יתקבלו ברוב קולות; היו הקולות שקולים, יכריע קולו של היושב-ראש.

)ב(ההנהלה תתכנס אחת ל-60 יום לפחות ונוכחות רוב החברים תהווה מנין חוקי לכל דבר.

)ג(יושב ראש ההנהלה יחד עם נציב המינהל, או יחד עם חבר אחר של ההנהלה שהיא תבחר לכך, יהיו מורשים לחתום בשם ההנהלה על כל מסמך שבתחום סמכותה, לרבות דרישות תשלום לקופת הקרן או הוראות תשלום מקופת הקרן.

)ד(ההנהלה תנהל פנקסים וחשבונות ותפרסם ,באמצעות המינהל, דין וחשבון שנתי על הוצאותיה והכנסותיה .

4 . תשלומים

בעל מחצבה ישלם לקרן את התשלומים המפורטיםבתוספת לפי הסוגים והכמויות של חומר שנחצב במחצבה כמפורט בתוספת, ובמועדים שייקבעו על ידי הנהלת הקרן.

5 . סמכויות ההנהלה

ההנהלה תהיה מוסמכת-

)1(לגבות את התשלומים האמורים בתקנה 4, באמצעות המינהל כנאמן של הקרן ולקבוע מועדים וסדרי גביה לתשלומים אלה;

)2(להחליט על החזרת הוצאות שיקום של בעל מחצבה, כולן או מקצתן, שהוצאו לצורך ביצוע תוכנית שיקום לפי סעיף 116 של הפקודה, וכן להחליט על מתן מקדמה לבעל מחצבה, בשיעור שתיקבע, לצורך ביצוע תכנית השיקום כאמור;

)3(לעקוב אחר ביצוע תכנית שיקום שמומנה על פי פסקה) 2(;

)4(להתייעץ עם מומחים כראות עיניה, לבקש הוכחות על הוצאות שהוציא בעל מחצבה ולערוך בדיקות שהיא רואה צורך בהן בקשר להחלטותיה לפי פסקאות) 2(ו)-3(;

)5(לממן הוצאות הכרוכות בהפעלת הקרן.

6 . החזרת הוצאות שיקום

הוצאות השיקום, כולן או מקצתן, יוחזרו לבעל מחצבה בהתאם לאישור שיינתן מראש מאת הנהלת הקרן.

7 . בקשה להחזר הוצאות שיקום

)א(בקשה לאישור החזר הוצאות שיקום תוגש להנהלת הקרן על ידי בעל המחצבה לפני שיתחיל בשיקומה .

)ב(בקשה לאישור החזר הוצאות שיקום תכלול-

)1(הודעת השיקום;

)2(תכנית שיקום מאושרת;

)3(הצעה תקציבית לשיקום.

8 . אישור החזר הוצאות

הפעולות שבעדן רשאית הנהלת הקרן לאשר החזר הוצאות הן-

)1(הכנת תכנית שיקום והכנת הצעת תקציב לשיקום;

)2(שיקום פני השטח;

)3(שינוי פני השטח לצורך שיקומו.

9. השם

לתקנות אלו יקרא "תקנות המכרות)קרן לשיקום מחצבות, תשל"ח- 1978("

נספח 3

תוספת)תקנה 4(

תשלומים לקרן

סוג החומר שנחצב	התשלום לכל טונה באחוזים ממחיר המכירה הממוצע של החומר העמוס על כלי הרכב בשער המחצבה
אדמת מילוי	6.0%
חול	4.0%
כורכר	3.0%
חצץ	1.0%
גבס	0.7%
אבן למוזאיקה	0.3%
חרסית	0.2%
אבן שיש	0.1%
אבן לתעשיית הסיד	0.1% ממחיר המכירה של הסיד
אבן וחרסית לתעשיית המלט	0.1% ממחיר המכירה של המלט
כל חומר אחר שנחצב	1%

המחיר הממוצע ושיעור התשלום באגורות ייקבעו על ידי הנהלת הקרן, על סמך פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה של חודש ינואר וחודש יולי של כל שנה, לתשלום ב-1 באפריל ו-1 באוקטובר באותה שנה.

נספח 4

מדיניות הקרן לעניין החזר הוצאות שיקום של מחצבה שהוכרזה כנטושה

נוסח מעודכן בהתאם להחלטת הנהלת הקרן מיום 1 לאפריל 2020

פרק א' - כללי

הקרן לשיקום מחצבות

1. חלק י"ג לפקודה, כהגדרתה להלן, נושא את הכותרת "שיקום מחצבות" והוא מהווה את ההסדר הראשוני לשיקום מחצבות בישראל, כפי שתוקן בשנת 1973.
2. מכוחו של סעיף 120 לפקודה, תוקנו תקנות המכרות (קרן לשיקום מחצבות), תשל"ח-1978 (להלן – "תקנות הקרן"), המסדירות את תפקידיה של הקרן לשיקום מחצבות (להלן – "הקרן" או "הנהלת הקרן" לפי הענין) ואת דרכי פעולתה.
3. הקרן הינה תאגיד סטאטוטורי עצמאי, כשיר לזכויות וחובות[1].

מטרות הקרן

4. מטרתה הראשונה והמרכזית של הקרן היא, להבטיח את אפשרות שיקומן של כלל המחצבות הנטושות בישראל (לרבות מחצבות ששיקומן עתידי), באופן שישיב את מקרקעי החציבה למאזן הקרקעי של ישראל. שיקום כאמור יתוכנן ויבוצע, בין באמצעות הקרן ובין באמצעות אחרים.
5. סמכותה של הקרן לממן החזר הוצאות שיקום, קבועה בתקנה 5(2) לתקנות המכרות (קרן לשיקום מחצבות), תשל"ח-1978 (להלן – "תקנות הקרן"). הוראת התקנה קובעת כי, הנהלת הקרן רשאית להחליט על החזר הוצאות השיקום, כולן או מקצתן, לשם ביצוע תכנית שיקום לפי סעיף 116 לפקודת המכרות.

> **" ההסדר הסטטוטורי בנושא שיקום מחצבות נקבע בתיקון משנת 1973 של פקודת המכרות על ידי הוספת חלק יג' לפקודה שכותרתו "שיקום מחצבות". תכליתו של הסדר זה היא <u>לשקם מחצבות</u> לאחר הפסקת פעילות החציבה בהן, <u>כדי לרפא את הפגיעה בנוף הנגרמת עקב פעולות החציבה וכדי לאפשר את ניצול השטח המשוקם לטובת הציבור בהתאם לייעוד הקרקע</u>[2]."**

6. תקנה 8 לתקנות הקרן מפרטת את סוגי הפעולות, בגינן רשאית הנהלת הקרן לאשר החזר הוצאות ואילו הן:
   (א) הכנת תכנית שיקום.
   (ב) הכנת תקציב לשיקום.
   (ג) שיקום פני השטח.
   (ד) שינוי פני השטח לצורך שיקומו.
7. תקנה 6 לתקנות הקרן, מאפשרת לקרן לקבוע כי, לא תשתתף כלל במימון פרויקט שיקום. בהתאם להוראת התקנה האמורה, רשאית הקרן לממן, באופן מלא או חלקי, פעולות הנכללות בגדר אחת או יותר מהפעולות המפורטות במסמך מדיניות זה. לחלופין לקבוע כי לא תשתתף כלל במימון השיקום.

---

1 לעניין אישיותה המשפטית של הקרן והסמכויות המוקנות לה נא ראו פסק דינו של כב' המשנה לנשיאה ריבלין (כתארו אז) ן בעניין **בג"ץ 890/03 אדם טבע ודין ואח' נ' שר האוצר ואח'.**

2 עת"מ (ירושלים) 269/07 **התאחדות קבלני התשתיות ומפעילי הצמ"ה נ' הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים ואח'**. פסק דינו של כב' השופט יונתן עדיאל.

מדיניות הקרן לעניין החזר הוצאות שיקום של מחצבה שהוכרזה כנטושה

נוסח מעודכן בהתאם להחלטת הנהלת הקרן מיום 1 לאפריל 2020

8. הגדרות

למונחים המפורטים להלן תהיה במסמך זה המשמעות הרשומה בצידם:

"הפקודה"	פקודת המכרות [נוסח חדש]
"המפקח"	המפקח על המכרות אשר מונה על פי הוראות סעיף 4 לפקודה.
"הודעת שיקום"	כהגדתה בסעיף 113 לפקודה.
"חוק התכנון"	חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965.
"חוק הניקוז"	חוק הניקוז וההגנה מפני שטפונות, תשי"ח-1957.
"מחצבה"	מקום המשמש לכרייה ולחציבה של חומרי גלם ויכול שיכלול מתקנים.
"כרייה"	פעולת כריה ואיסוף של חול וחומר ואדי. מובהר כי מסמך זה אינו מתייחס למכרות ו/או לפעולות המבוצעות במכרה.
"מיצוי חומר גלם"	ניצול מיטבי של חומרי הגלם בשטח המחצבה.
"מתקנים"	מתקנים להפקת חומרי גלם ולטיפול בהם, וכן מערכי גריסה וניפוי, מיון ומיחזור של פסולת בנין ועודפי עפר.
"שיקום מחצבה"	פעולות בשטחה של מחצבה או בשטחו של תחום השפעה כהגדרתו להלן, שנועדו להתאמת פני השטח שהופרו, עקב פעולות כריה וחציבה ופעולות הכרוכות בהן או הנלוות להן, לצורך התאמתן לייעוד הקרקע החדש, כפי שנקבע בתוכנית תקפה כדין, במטרה לשקם את פני השטח ולהשיב את המקרקעין למאזן הקרקעי של המדינה. שיקום מחצבה יכול שיהיה אקסטנסיבי או אינטנסיבי בהתאם לשיקולי תכנון ומאפייני המחצבה והאזור בו היא מצויה והוראות התכנון החלות על השטח ויכול שיהיה שיקום אקולוגי. שיקום אינטנסיבי – יכלול בין היתר, שינוי והתאמת פני השטח לייעודם החדש, הסדרת מפגעי בטיחות ופעולות התואמות את הוראות מדיניות הקרן כפי שהיא מפורטת כאן, בהתאם להחלטות הנהלת הקרן. שיקום אקסטנסיבי - יכלול פעילות מזערית להסדרת פני השטח בדגש על בטיחות, תוך השארת מרבית "עבודת השיקום" או כולה לאיתני הטבע. שיקום כאמור יכול שיבוצע במלואו, במקרים מתאימים, באופן טבעי וללא התערבות מלאכותית.

מדיניות הקרן לעניין החזר הוצאות שיקום של מחצבה שהוכרזה כנטושה

נוסח מעודכן בהתאם להחלטת הנהלת הקרן מיום 1 לאפריל 2020

"חציבה משקמת" פעולות כריה וחציבה וכל הכרוך בהן, המבוצעות במסגרת פעילות שיקום מחצבה כהגדרתו לעיל, ונועדו להשלמת מיצוי חומרי הגלם מחד ולקידום הסדרת פני השטח במסגרת עבודת השיקום מאידך, והכל בהתאם לתוכנית שיקום ועל פי האמור בסעיף 9 להלן במסמך זה.

"מימון" בכל מקום במסמך זה, בו נזכרת אפשרות של מימון מלא או חלקי של הקרן, יבוצע המימון בדרך של ביצוע בפועל של העבודות הנדרשות, על ידי הקרן באמצעות בעל זכות הסירוב הראשון או באמצעות הזוכה במכרז שערכה הקרן, לפי העניין. בכל מקרה, לא תממן הקרן אלא פעולות לשיקום מחצבה שבוצעו על ידה באחת משתי דרכים אלה, על פי תוכנית שיקום שאושרה על ידה או כל חלק מתוכנית כזו.

"תחום השפעה" שטח המקיף מחצבה כפי שנקבע בתכנית מפורטת לכרייה ולחציבה, שבתחומו מוטלות הגבלות על השימושים המותרים כתוצאה מהקמת המחצבה והפעלתה.

"תכנית שיקום" תוכנית מאושרת ותקפה החלה בשטח מחצבה ו/או בתחום השפעה, אשר קובעת ייעוד חדש לשטח[1] , לאחר סיום פעולות הכרייה והחציבה והיא אחת מאלה: (1) תוכנית על פי חוק התכנון, מכוחה פועלת ו/או פעלה המחצבה, ככל שהיא כוללת הוראות לשיקום המחצבה ו/או כל חלק ממנה; (2) תוכנית לשיקום מחצבה שהוכנה על פי הוראות חוק התכנון וממנה ניתן לגזור היתרי בניה; (3) תוכנית החלה ברצועת נחל שהיא מקרקעי יעוד ואשר אושרה לפי חוק הניקוז[2].

---

1 למעט בהתייחס לשטח של רצועת נחל, הנזכר בהמשך הסעיף, אשר ביחס אליו אין נקבע ייעוד חדש אלא מבוצעת הסדרה של תוואי הנחל.

2 הוראות חוק הניקוז קובעות את סמכויותיה של ועדת תכנון מחוזית המסורות לה מכח פקודת בנין ערים 1936 אשר בוטלה בהתאם להוראת סעיף 270 לחוק התכנון אשר החליף אותה. ניתן לראות תוכנית ניקוז כעומדת בדרישתו של סעיף 117 לפקודה לעניין היותה תוכנית שיקום.

מדיניות הקרן לעניין החזר הוצאות שיקום של מחצבה שהוכרזה כנטושה

נוסח מעודכן בהתאם להחלטת הנהלת הקרן מיום 1 לאפריל 2020

9. תנאי מוקדם לבחינת אפשרות שיקומה של מחצבה או כל חלק ממנה ע"י הקרן, הוא הודעת המפקח להנהלת הקרן, אודות הסכמתו לביצוע השיקום נוכח מיצוי חומרי הגלם במתחם החציבה המדובר. לחלופין – ככל שנותרה יתרת חומרים לחציבה, בתנאים או בנסיבות בהם סבור המפקח כי לא קיימת אפשרות מעשית להשלמת החציבה הנדרשת – תותנה פעילות השיקום בביצוע "חציבה משקמת" בתנאים ובכמויות אותן יקבע המפקח, ובכפוף לקבלת רישיון חציבה מתאים שיוצא על ידו או לחלופין בפטור מרישיון כאמור, הכל לפי שיקול דעתו של המפקח.
10. מזכירות הקרן תבדוק האם קיים תכנון תקף, המאפשר ביצוע עבודות שיקום. עוד תבדוק מזכירות הקרן, האם בעלי הקרקע מסכימים לביצוע שיקום על פי התכנון הקיים או לחלופין, מבקשים לתקן את התוכנית הקיימת ו/או להכין תוכנית אחרת.
11. היות ומשאבי השיקום מוגבלים, מעצם טבעם, יש לתעל את משאבי הקרן באופן שיבטיח את האפשרות לפעול לשיקומן של כלל המחצבות הנטושות בישראל, בין באמצעות הקרן ובין באמצעות אחרים.
12. כל בקשה לשיקום מחצבה, תסווג על ידי הקרן בהתאם לייעוד החדש של השטח. תערך אבחנה בין ייעוד למטרות כלכליות/מסחריות ו/או למטרות תעשייה לעומת ייעוד למטרות ציבוריות ו/או שיקום נופי. בהתאם לסיווג זה תקבל הקרן את החלטותיה על פי המדיניות המנחה להלן. בשטחים שייעודם משלב כמה תכליות, תשקול הקרן אפשרות של שיקום החלקים המיועדים לשימושו של הציבור הרחב, מקום שתמצא לנכון לערוך אבחנה כאמור .
13. החלטותיה של הקרן, כפי שהן מפורטות במסמך מדיניות זה, הינן החלטות עקרוניות, אולם ביצוע בפועל של פעולות שיקום במחצבה נתונה, מותנה בהתקיימם המצטבר של כלל התנאים המוקדמים להלן:
    1.13)(קיומה של תוכנית שיקום. בהעדר תוכנית שיקום, רשאית הקרן ליטול על עצמה את הכנתה של תוכנית כאמור, לאחר ובכפוף לקבלת הסכמתו של המפקח, במסגרת תפקידו כחבר בהנהלת הקרן. פעילות השיקום תבוצע בהתאם לתוכנית, לאחר אישורה ובכפוף לו .
    2.13)(קבלת הסכמתו של בעל הקרקע לביצוע פעולות השיקום על פי תוכנית השיקום.
    3.13)(קבלת אישורו המוקדם של המפקח, כמפורט בסעיף 9 לעיל.
    4.13)(לשם ביצוע עבודות שיקום)להבדיל מפעולות תכנון(תדרש בנוסף, הודעת שיקום כהגדרתה בסעיף 8 לעיל.

פרק ב' - תכנון השיקום

14. הקרן תשתתף במימון בדיקות, סקרים ומחקרים, ככל שהם דרושים לפי שיקול דעתה, לעניין שיקומה של מחצבה מסוימת או לשיקומן של מחצבות מסוג מסוים, או לאופן הביצוע המיטבי של עבודות שיקום מסוג מסוים. הנהלת הקרן תאשר מימון לעניין זה בכפוף להוראת תקנה 5)4(לתקנות, לרבות סמכויות עזר הנגזרות ממנה. הפעולות המנויות בסעיף זה תוגדרנה כפעולות תכנון, לעניין סעיף 4.13 לעיל.

מדיניות הקרן לעניין החזר הוצאות שיקום של מחצבה שהוכרזה כנטושה

נוסח מעודכן בהתאם להחלטת הנהלת הקרן מיום 1 לאפריל 2020

15. הקרן תשתתף במימון הכנתן של תכניות שיקום בכל רמות התכנון, לרבות הכנת נספחים נדרשים ו/או מסמכים מקצועיים נלווים על פי דרישות ועדות התכנון או גורם מקצועי מוסמך על פי כל דין. ככלל, אין נדרשת הכנת תסקיר השפעה על הסביבה במסגרת תוכנית שיקום, נוכח מהותו של השיקום כפעולה המיטיבה עם הסביבה. עם זאת, מקום שהדבר יידרש לשם מימוש אפשרות השיקום, תהיה הקרן רשאית להחליט להשתתף במימון תסקיר כאמור או בהכנת מסמך סביבתי לפי העניין. בנוסף, הנהלת הקרן תשמור לעצמה שיקול דעת לממן נספחים נדרשים, כגון נספח תחבורה או נספח ניקוז, או ייעוץ אקולוגי, מקום בו התוכנית מייעדת את השטח לצרכי ציבור, להבדיל מצורך מסחרי ו/או כלכלי. בכל מקרה, השתתפותה של הקרן בהכנת מסמכים ו/או בייעוץ כאמור, תהיה רק במקום שבו, לדעת הנהלת הקרן, משרתים נספחים אלה, באופן ישיר, את תכלית השיקום.
16. בהמשך לאמור בסעיף 15 לעיל, הקרן תשתתף במימון הכנת מסמכי תכנון ותקציב שיקום לפי הפירוט להלן:

1.16) תכנית שיקום, על פי הוראות חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965.

2.16) תכנית שיקום, על פי הוראות חוק הניקוז.

3.16) תכניות עבודה מפורטות לביצוע השיקום.

4.16) נספחים תכנוניים/גיאולוגיים/סביבתיים הנדסיים נדרשים לביצוע השיקום, כמפורט להלן.

1.4.16 חוות דעת מקצועיות נדרשות.

2.4.16 אומדן מתכנן.

3.4.16 מפרטים טכניים.

4.4.16 תכניות עבודה מפורטות.

5.4.16 כתבי כמויות.

6.4.16 מסמכי מכרז על נספחיהם.

פרק ג' - בחינה מקדמית של השתתפות הקרן במימון השיקום

הנהלת הקרן תשקול בין היתר גם את השיקולים הבאים, בטרם תכריע אם לאשר את השתתפות הקרן במימון וביצוע פרויקט שיקום פלוני אם לאו:

17. אפשרות שיקומו של השטח ב"שיקום טבעי", על ידי תהליכים טבעיים ללא צורך בהסדרה מלאכותית, באופן המתאים לטבעו ומיקומו של השטח ולייעודו העתידי.
18. מידת ההיתכנות המעשית של ביצוע הפרויקט, ללא מימון הקרן ו/או במימון חלקי של הקרן, ביחס להיקף המימון המבוקש ממנה. הנהלת הקרן תהיה רשאית לצמצם ואף לבטל את השתתפותה במימון פרויקט שיקום, אשר בחינתה מצביעה על קיומה של אפשרות מעשית כי יבוצע גם ללא השתתפותה.

19. בנוסף ובהמשך לאמור בסעיף 18 לעיל, הנהלת הקרן תבחן במסגרת שיקוליה, מהו ייעודו התכנוני החדש של השטח המיועד לשיקום. תערך אבחנה בין יעוד ציבורי לשטח ציבורי פתוח ו/או יעוד ציבורי אחר, לרבות שיקום נופי ובין יעוד מסחרי ו/או יעוד לתעשייה. הנהלת הקרן תשקול באהדה השתתפות בהיקף גדול יותר ,

מדיניות הקרן לעניין החזר הוצאות שיקום של מחצבה שהוכרזה כנטושה

נוסח מעודכן בהתאם להחלטת הנהלת הקרן מיום 1 לאפריל 2020

בפרויקטים לשיקום שייעודם החדש הוא ציבורי.

20. ככלל, ביצוע שיקום יותנה בקיומו של גורם-אחראי אשר ייטול על עצמו מחויבות ברורה ותקפה למימון הוצאות התחזוקה של השטח, לאחר גמר ביצוע השיקום, בהתאם לאופי התחזוקה הנגזר מאופיו של השיקום, היקפו והשימושים העתידיים להם הוא מיועד, וכן לאחריות הכוללת לשטח המשוקם, לשוהים ולמבקרים בו, ואשר חתם עם הקרן על הסכם, בנוסח שאושר על ידי הקרן, הכולל התחייבות לרכישת פוליסות הביטוח הנדרשות.

פרק ד' –שיעור ההשתתפות במימון וביצוע פרוייקט שיקום

21. אישור המימון יתייחס אך ורק לסעיפים מוגדרים מראש, הכרוכים בביצוע תכנון ו/או ביצוע השיקום בפועל, בהתאם לעקרונות מסמך מדיניות זה כפי שייושמו בפועל על ידי הנהלת הקרן. בנוסף, יקבע אחוז ההשתתפות של הקרן, באותם הסעיפים שמימונם אושר. אחוז המימון יכול שיהיה זהה לכלל הסעיפים ויכול שישתנה ביחס לסעיפים מסוימים. כמו כן, המימון הכולל או מימונם של סעיפים מסוימים, יכול שיהיה מותנה בקיומם של תנאים מוקדמים.
22. שיעור השתתפות הקרן בסעיפי ההשתתפות שלה בתקציב השיקום, יקבע, בין היתר בהתחשב בהיקף המימון של הקרן בפרויקט כולו. ככל שהיקף ההשתתפות של הקרן במימון הפרויקט כולו יהיה נמוך יותר, תשקול הנהלת הקרן באהדה, הגדלת היקף המימון בסעיפים שאושרו על ידה.
23. הנהלת הקרן תהיה רשאית, מקום שמצאה לנכון לעשות כן, להגביל את היקף השתתפותה במימון הפרויקט, בסכום נומינאלי ולקבוע כי בכל מקרה, תקרת המימון של הקרן לא תעלה על סכום שנקבע מראש. הודעה בדבר קביעת התקרה כאמור, תימסר לכלל הגורמים המעורבים במימון פרויקט השיקום, טרם תחילת ביצועו
24. בהתייחס לשיקום שטח המיועד למטרה ציבורית - הנהלת הקרן תעשה מאמץ לאתר גורמים נוספים אשר ישתתפו במימון השיקום ו/או בתחזוקתו.

פרק ה' – קביעת סוגי העבודות והשירותים שהקרן תשתתף במימונם

להלן סוגי העבודות והשירותים שהקרן רשאית להשתתף במימונם, בהיקף ובתנאים שיקבע על ידה:

25. ביצוע עבודות שיקום נופי תוך שימוש בחומרי גלם משטח המחצבה ו/או חומרי גלם מובלים (לרבות מעובדים), על פי תכנית שיקום. ככלל, לא יובאו חומרים לצורך מילוי בורות החציבה, אלא לכל היותר לשם תיקון המפלסים.
26. הקרן תעודד ניצול חומרי גלם קיימים בשטח המחצבה לשם ביצוע השיקום, לרבות כאלה הדורשים עיבוד לשם התאמתם לשיקום.

מדיניות הקרן לעניין החזר הוצאות שיקום של מחצבה שהוכרזה כנטושה

נוסח מעודכן בהתאם להחלטת הנהלת הקרן מיום 1 לאפריל 2020

27. הקרן תתיר חציבה משקמת לצרכי ביצוע השיקום, מקום שהדבר תואם את תוכנית השיקום, בכפוף לקבלת אישורו המקצועי של המפקח.
28. ביצוע עבודות תשתית ו/או הסדרת דרכי גישה לאתר המשוקם)לרבות הנחת מצעים וסלילה(, כאשר המדובר בשטח המיועד למטרה ציבורית ועתיד לשמש את כלל הציבור. "תשתית" לעניין סעיף זה משמעה: סלילת דרכים ו/או ביצוע התשתית לשם הנחת קווי ביוב וניקוז ו/או קווי מים ו/או חשמל ובלבד והיא חיונית לקיום הפרויקט ונדרשת בשיעור מידתי ביחס להיקף הכספי של עלות הפרויקט בשלמותו.)"עלות הפרויקט" לענין סעיף זה פירושו, חלקה של הקרן במימון עלות הפרויקט בלבד(. סעיף זה כפוף לאמור בסעיף 29 להלן .
29. ככלל, בכל הנוגע לביצוע עבודות תשתית, כהגדרתן בסעיף 28 לעיל, הקרן תתמקד בביצוע עבודות העפר הנדרשות בלבד, הנהלת הקרן תהיה רשאית לחרוג מהנחיה זו במקרים בהם תמצא הצדקה מיוחדת לכך ,בהתייחס לשטחים המיועדים לשימוש ציבורי בלבד.
30. ביצוע התאמות נדרשות לשם הנגשת האתר המשוקם לטובת אנשים עם מוגבלות.
31. ביצוע עבודות גינון והשקיה לרבות התקנת מערכת השקיה.
32. ביצוע עבודות הנדרשות לצרכי בטיחות המבקרים באתר, לרבות אך לא רק: יישור פני השטח, ייצוב המדרונות ,הקמת גדרות, הצבת שילוט מתאים, כיסוי בורות ו/או מקורות מים וכל עבודה ו/או פעולה אשר לגביהן השתכנעה הנהלת הקרן כי יש בהן צורך בטיחותי.
33. טיפול בסילוק צמחיה המוגדרת כ"מין פולש", ככל שהיא כלולה ברשימת המינים הפולשים שהוכרה ע"י הקרן, כפי שתעודכן מעת לעת, וככל שיש בכך כדי לתרום להצלחת ביצוע השיקום ו/או תחזוקתו לאורך זמן. עבודות ופעולות על פי סעיף זה תוגדרנה כעבודות שיקום לעניין התנאים המפורטים בסעיף 4.13 לעיל.
34. במקרים מיוחדים, הנהלת הקרן תהיה רשאית, על פי שיקול דעתה, לאשר ביצוע עבודות הדרושות למניעת עיכוב משמעותי של אפשרות השיקום של המחצבה, ובלבד שעלות עבודות אלו לא תעלה על כרבע מעלות ביצוע השיקום המתוכנן.)"ביצוע השיקום" לענין סעיף זה פירושו, חלקה של הקרן במימון ביצוע השיקום בלבד.(
35. באתרים המיועדים לשיקום למטרות מסחריות ו/או לתעשייה, הנהלת הקרן תשקול להשתתף בביצוע חלק מעבודות העפר בלבד, בין היתר, בהתחשב בסדרי העדיפות שלה ובתקציבה.
36. ככלל, הקרן לא תממן ולא תשתתף במימון פעולות הנדרשות לצורך ניקוי ו/או סילוק פסולת שנשפכה באתר של מחצבה נטושה. הקרן תהיה רשאית לחרוג מהנחיה זו במקרים בהם תמצא הצדקה מיוחדת לכך ובלבד שימצא מקור נוסף אשר ישתתף במימון הטיפול הנדרש בפסולת.
37. ככלל, הקרן לא תממן ולא תשתתף במימון שיקום מחצבות עתיקות, כמשמעותו של המונח "עתיקה" בחוק העתיקות, למעט השתתפות במקרה בו נדרש שיקום בשל פגיעה סביבתית -נופית או בטיחותית.
38. הנהלת הקרן תשקול השתתפות במימון פעולות שימור מבנים ומתקנים, והצגת היסטוריית החציבה במחצבות, הכל בתנאים ובהיקף שיקבעו על ידי הנהלת הקרן לפי שיקול דעתה.

39. הנהלת הקרן תשקול השתתפות במימון שילוט הכוונה וכן שילוט הדרכתי באתרים ששוקמו על ידה, ככל שסברה ששילוט כאמור הינו השלמה נדרשת להסברת פעולת השיקום ו/או הערכים המצויים באתר

מדיניות הקרן לעניין החזר הוצאות שיקום של מחצבה שהוכרזה כנטושה

נוסח מעודכן בהתאם להחלטת הנהלת הקרן מיום 1 לאפריל 2020

שנחשפו ו/או הוצגו בעקבות השיקום ו/או לעבודה שביצעה הקרן במקום. עצם ההשתתפות במימון כאמור, לרבות התנאים לו והיקפו, יקבעו על ידי הנהלת הקרן על פי שיקול דעתה ובאפשרות המימון על ידי גורם חלופי. בכל מקרה תממן הקרן שילוט מתאים, לפי שיקול דעתה, המציין את ביצוע עבודות השיקום על ידי הקרן.

40. הקרן תשקול השתתפות במימון אמצעי הצללה, הצבת שולחנות וספסלים, מקום בו סברה שהמדובר בצורך חיוני לפעילות באתר המשוקם, ובהעדר מקור מימון זמין חלופי לביצועו, או בהתקיים נסיבות מיוחדות אחרות המצדיקות זאת, לפי דעתה, והכל ובלבד שהמדובר באתר הפתוח לרווחת הציבור.
41. הקרן תשתתף, בתנאים ובהיקף לפי שיקול דעתה, בשיקום מחצבות החושפות תופעות טבע ייחודיות תוך השתתפות במימון הצגתן.
42. הקרן תשקול להשתתף במימון שימושים דקורטיביים בקירות מחצבה ואלמנטים קישוטיים, במקום המיועד לקהל הרחב ובלבד שהדבר תואם את תוכנית השיקום.
43. הקרן תממן שיקום מחצבות באפיקי נחלים וסביבתם, בהם התבצעה כרייה או חציבה, לרבות בנית גביונים ורכישת חומר הגלם לביצוע השיקום והובלתו לאתר, מקום שהדבר נדרש. היקף השתתפותה של הקרן בביצוע שיקום כאמור, תעשה בהתחשב באמות המידה המפורטות לעיל ותוך התחשבות באמצעי המימון של רשויות הניקוז.
44. הקרן תממן הקמת תשתית למגרשי ספורט פתוחים, ברשויות מקומיות השייכות לאשכולות 1, 2 ו- 3 במדרג הסוציו אקונומי שקבע משרד הפנים, תוך התחשבות באמצעי המימון העומדים לרשות הרשויות בין היתר לעניין דרישות התחזוקה של מתקני הספורט.
45. הקרן תממן הקמת תיאטרון פתוח תחת כיפת השמיים, תחת מגבלות תכנון שקבעו ועדות התכנון ובלבד שימצא גורם מתאים, להנחת דעתה של הקרן, אשר יטול על עצמו את המחויבות לתחזוקת התיאטרון למשך 25 שנה לפחות.

הקרן לשיקום מחצבות
קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, תל אביב
מיקוד 6701201
טלפון: 073-3429538 | פקס: 073-3429539
אי מייל: office@kasham.org.il
אתר אינטרנט: www.kasham.org.il

מחצבת מגדל צדק